SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

No. 8 | Tel. So. Boston 2408 | So. Boston, Mass., Vasario-February 24 d., 1927 | Kaina 5c. | Metai XIV

Vilniuje Mirē Lietuvos Patriarchas Dr. Jonas Basanavičius

Mirē Nepriklausomybės Dienoje

PALAIDOTAS VASARIO 21 D. VILNIUJ

PENKIŲ DIENŲ GĒDULA LIETUVOJE

KAUNAS, vasario 17 d. —Vasario 16 d. vakare Vilniuje mirē Dr J. Basanavičius. Laidotuvės vasario 21 d. Vilniuje. Del Basanavičiaus mirties Lietuvos ministerių kabinetas paskelbē penkių dienų gēdulią Lietuvoje.

Dr. Basanavičius buvo lietuvių tautinio atgimimo patriarkas. Jis 1883 metais su kitais įsteigē pirmutinį lietuvių laikraštį "Aušrą", kuris kēlē lietuvius, žadino juose tvirtai laikyti lietuvystę ir rengti prie ateities Lietuvos nepriklausomo gyvenimo. Dr. Basanavičiaus per visą jo amžių buvo didžiausias troškimas, tai matyti Lietuvą laisva ir nepriklausoma valstybe. Dalinai jam pavyko savo troškimą išsipildant sulaukti. Lietuva po daug metų kovos ir daug aukų liko nepriklausoma, bet ne visa. Vilnija tebēra pavergta, kurioje ir pats Dr. Basanavičius gyveno.

Pastaromis jo gyvenimo dienomis, buvo didžiausis troškimas ir laikimas, kada Vilniaus kraštas prisiglaus prie Lietuvos ir visi lietuviai gyvens laisvu gyvenimu. Jis nesigailējo savo vargo ir triuso, gyveno su kitais lietuviais Vilniuje, gaivino tenaitiniuose musų broliuose tautystę ir laukē, kada ant Gedimino kalno plevesuos Lietuvos trispalvē veliava ir tada atsiekus tikslą amžinam atilsiui atsigulti į tenaitinius musų bočių didvyrių esančius kapus. Bet jam nebuvo lemta tas sulaukti. Sulaukęs 75 metus savo amžiaus, Lietuvos Nepriklausomybēs 9 metų sukaktuvių dienoje persiskyrē su mumis palikdamas savo milžiniškus darbus, kurie Lietuvos istorijoj, per amžius esnačių ir businčių gentkarčių bus minimi.

Ilsēkis Lietuvos Patriarke pavergtuose bočių kapuose. Tavo paskleistos idējos bus lietuviuose per amžius. Ateis ta diena, kurioje tavo ir ktių kapai bus po priedanga Lietuvos trispalvēs vēliavos.

KUNIGAS TURĒJO 6 PAČIAS

DETROIT, MICH. Šiomis dienomis čionais į teismo rankas pakliuvo buvęs kunigas Robert Alan McL Browne, kuris kaltinamas už daugpatystę, nes pasirodē, kad jis turi net šešias pačias. Jis uždarytas kalējiman ir turēs pasiaiškinti prieš teismą.

KINIJOJ SIAUČIA DIDELI MUŠIAI

SHANGHAI. — Kantoniečių kariumenē visiškai artinasi prie Shangai mieste, kuris buvo maršalo Sun kontrolēje. Už 10 mylių tolumoje palei miestą Hangchow, kuris turi 800,000 gyventojų, eina nepaprastai smarkus mušiai. To miesto gyventojai viską palikę skubiai bēga, kad pasitraukus iš mušio lauko. Shanghai mieste irgi didelis sujudimas. Laukiama bile dieną Kantoniečių prisiartinant.

Shanghai mieste daugiausiai gyvena svetimšalių biznierių. Jame yra sutraukta skaitlinga Anglijos kariumenē. Taipgi randasi ir daug Amerikos kariumenēs 1,200 Amerikos marinų taipgi skubinasi į tą miestą, kad spējus padaryti neutralę zoną, už kurios galētų rasti sauguma svetimšaliai gyventojai, kada ten iškils mušai.

BIRŽELIO MĒNESYJE BUS PABAIGA SVIETO?

CHICAGO, ILL. —Chicagos universiteto profesorius Harvey B. Lemon pareiškē, kad lateinančiame birželio mēnesyje musų žemē turēs pereiti per vadinamosios Pons-Winncke kometos kelią. Tame mēnesyje, minēta kometa businti arčiausiai prie žemēs ir žemei reikēsią pereiti per jos uodegą, kuri sakoma susidedanti iš labai nuodingų dujų.

Bet kol kas minētas profesorius tikrai nepasako, ar toji kometa turi nuodingas dujas ar ne. Jei ji tikrai turi, tai sako, kad musų žemē pereidama per tos tik ką praējusios kometos kelią, kuris baisiai busiąs apnuodintas, galētų užsikrēsti tokiais nuodais, kurie gali sunaikinti visą ant žemēs esančią gyvybę.

ATMETĒ MIRTIES BAUSMĒS ĮSTATYMĄ.

PIERRE, S. D. — Gubernatorius Bulow, į kurio rankas buvo paduotas valstijos legislaturos įstatymas užtvirtinti, kad valstijoje butų grąžinama mirties bausmę, tą įstatymą atmetē. Jis jį grąžindamas legistlaturai pridējo savo laišką kuriame sako, kad jeigu jis tą įstatymą užtvirtins, tai peržengs kitą civilizacijos įstatymą, kuris draudžia neužmušk.

PASIŠAUKĒ DAKTARĄ IR JĮ NUŽUDĒ

NEW YORKAS. — Tulas Frank Caruso, pasišaukē daktarą Casper Pendola į savo namus ir jį nužudē. Žmogžudys sako, kad tas daktaras gydęs jo vaiką. Antru kartu kaip jis atējęs pas jį tai radęs mirusi ir juokiasis. Tad vaiko tēvas negalējo kitaip pasielgti, kaip tik daktarą nužudyti.

PILSUDSKIS RENGIASI PULTI LIETUVĄ?

LONDONAS. — Pilsudskis pasišaukęs pas save Francijos amsadorių jam pareiškē, kad nors jis esąs kantrus žmogus, bet jau ant ilgiau negalys pakęsti šiandieninio Lietuvos nusistatymo link Lenkijos ir Lietuvą pulsiąs. Tokis Pilsudskio pareiškimas labai suindomavo Europos valstybes. Mat prasidējus Lietuvos su Lenkija karui, tas karas įsiplēstų rytinēje ir vakarinēje Europoj.

VILNIUJE 13 ŽMONIŲ NUSINUODINO DEGTINE

VARŠUVA. — Per įvykusias vestuves Vilnijoj 13 žmonių nusinuodino su mediniu alkoholiu. Daugelis kitų, kurie kiek mažiau gērē tik apsinuodino ir, manoma, pasveiks. Tas karčiamninkas, pas kurį vestuvēms gērimas buvo pirktas, sokoma esąs areštuotas.

DEL ŽAISLO SUDEGINO NAMUS

KIJEVAS. — Tulas laikas atgal čion užsidegē namas, kurio gesinime labai atsižymējo gaisrininkai ir už tai gavo pagyrimą. Dabar išējo aikštēn, kad vietos gaisrininkų komanda per ilgą laiką neturēdama ką veikti, tyčia uždegē kliubo namą, kad turējus kaipo žaislą jį gesinti. Tam paaiškējus, visi pagirti gaisrininkai pasodinti už gruotų.

ŽEMĒS DREBĒJIMAS JUGOSLAVIJOJ

BELGRADAS. — Jugoslavijoje buvo baisus žemēs drebējimas, kuris 19 sykių sukrētē kai kurias apielinkes. Sukrētimas buvo tokis staigus ir smarus, kad akimirksnyje sugraiuvo miestai ir šimtai žmonių žuvo. Buvo tokių reginių, kur žemei drebant skildlavo kalnai ir griudavo tonai akmenų ant žemumoje esančių kaimų. Taipgi skilusi žemē prarijo keliatą namų ir kaimų. Gyventojai baisiausioje išgąstyje. Daktarai negalēdami kitokiu budu prieiti ir teikti medikalę pagelbą nukentējusiems, dažnai lēkdavo orlaiviuose.

DIDELIS POTVINIS KALIFORNIJOJ

LOS ANGELES, Cal. — Californijoj ir apielinkēse valstijojse buvo baisus potviniai. Upēs išsilējo apsemdamos didelius žemēs plotus. Nukentējo 20 miestų, kurie randasi paupiais. Kai kuriuose miestuose vanduo gatvēse buvo pakilęs kelias pēdas aukštumo, kur buvo galima su laivčiais plaukioti. Buvo tokių atsitikimų, kur miesto gatvēse plaukiantis vanduo nunešē stovinčius automobilius. Nuostoliai padaryti labai dideli. Apskaitliuojama, jog 21 žmoguš žuvo ir apie 5,000 liko be pastogēs.

31 ŽMOGUS ŽUVO LOUISIANOJ

NEW ORLEANS. Vasario 18 d. Louisianos ir Mississippi valstijose siautē didelē audra. Penkesdešimt namų sugriauta ir 31 žmogus užmušta. Audra pagavo vieną 5 metų vaiką ir jį išnešē į padanges, kuris krisdamas užsimušē. Aukštesniose vietose esanti namai sugriauti bei sugadinti.

5 UŽMUŠTI RELIGIJINIOSE RIAUSESE.

BOMBAY, Indija. —Davatkos moterys sudarē religijinę demonstraciją, kurią daryti neturējo leidimo ir kilo riaušēs. Riaušēse 5 žmonēs tapo užmušti ir 19 sužeista.

DIDELĒ AUDRA AUSTRALIJOJ

BRISBANE, Australija. — Apskaitliuojama, jog 47 žmonēs tapo užmušta ir apie 15 milijonų dolerių nuostolių padaryta per siautusią audrą čionais. Daugybē namų visiškai sugriauta ir gyventojai liko be pastogēs.

Darrow Debatuos Bostone

Garsus Chicagos advokatas Clarence S. Darrow, kovo 16 d. turēs debatus Bostone su Kolegijos Prezidentu Gray. Tema bus: "Ar žmogus yra mašina?" Darrowas sako, kad normalis darbo žmogus yra ne kas kitas, kaip tik mašina.

Medikalē degtinē naudoja

RUOŠIAMAS LIETUVOS PADALINIMAS

VILNIUS. Vilniaus "Slowo" viename paskutinių numerių deda ilgą brutalaus tono ir turinio straipsnį, turinti aiškios tendencijos supiudyti Estiją, ypač Latviją su Lietuvą. Apie Estiją daroma išvada, kad ten politinē orientacija esanti aiškiai nukrypusi Lenkijos link, Estija esanti galutinai įsitikinusi, kad tiktai sąjunga su Lenkija laiduojanti jos nepriklausomybę. Tokios orientacijos prigijimas Estijoj įvykęs iš dalies del Estijos pavojingos geografinēs padēties ir komunistų pučo bandymo, iš dalies del nelios lenkų pasiuntinybēs Taline akcijos. Pasiuntinybę rišą geriausi santykiai su įvairių partijų ir politinių grupių atstovais. Kiek kitaip esą Latvijoj. Nors bendrai imant, esą, Latvijoj vyraujanti linija dar a. a. Meierovičiaus nusatyta, tačiau nemaža yra svyravimų. Latviai savo Pabaltijos sąjungos programoje numatą reikalą įtraukti sąjungon ir Lietuvą, bet kurios basianti spraga galimam prieš bolševistiniam fronte. Del to latviai esą susirupinę, kad Lietuva su Lenkija susitaikintų. Tačiau dabar latviai esą nusivylę galimumu susitarti su Lietuva ir del to vis labiau bręstančios "blaivios" mintys Lietuvos klausimu" išsireiškiančios tokioj replikoj į lenkus: "Baikite kartą su ta Lietuva. Del ko Lenkija negali Lietuvos užimti? Tegu atiduoda žiemių dalį Latvijai, atiduoda Mažeikius, atgaivina Liepoją, ir kartą ant visados bus ramybē rytų Europoj." Tu minčių dar esą negirdēti ministerių kabinete, bet vienas kitas žymus pirklys ar regimesnis karininkas jas kartoja net atsakomingų politikų privačiuos butuos. Ir taip visas ilgas "Slowo" straipsnis marguoja įkalbējimais latviams susirupinti Mažeikiais ir Liepojos atgaivinimu.

BAISUS KRAUJO PRALIEJIMAS KINIJOJE

Žmonēs be teismo žudomi gatvēse.

SHANGHAI, Kinija. — Besiartinant Cantoniečių kariumenei prie miesto pasidarē baisi padētis. Darbininkai skaičiuje 100,000 paskelbē generalį streiką ir pradējo demostracijas. Buvo susidurimai su policija ir kariumene ir prasidējo didžiausios sviete neregētos ekzekucijos. Pranešimas sako, kad gatvēse be teismo tapo nužudyta 90 žmonių, kurių galvos ir kunai valkiojas gatvēse.

Kaip Įvyko Perversmas Lietuvoj

"Sandaros" kor. pasikalbējus su Amerikon atvykusiu Valst. Liaud. frak. Seimo atstovu p. N. Radžiu, gavome sekantį pranešimą:

Per rinkimus 1926 m. Gegužēs 8-9 d. kada Lietuvos liaudis prie valdžios pastatē demokratines partijas, tada reakcijinis krikščionių d. blokas, nebetekęs valdžios ir žinodamas, kad demokratinē L. Valdžia pareikalaus teisingo atsiskaitymo iš padarytų "griekų" laike šešių metų, k. d. bloko — su U. S-ga ir Darbo fed. pradējo ruoštis prie perversmo, prie to prisidējo visoki spekuliantai, prasikaltę, netekę vietų valdininkai, netekę algų kunigai, ištroškę garbēs ir aukštų vietų tautininkai pažagiečiai žemdirbiai.

Lekai bajorai, norēdami gelbēti savo dvarus nuo išdalinimo, šitie aukščiaus minēti ponai griebēs smurto kelių nuversti demokratinę L. valdžią ir šitai, gruodžio m. iš 16 į 17tą naktyje, lygiai 3 val. įsiveržē Seimo posēdin, kur Seimas dar posēdžiavo burys karininkų ir diktatoriaus vardu pareikalavo, kad Seimas tuojaus išsiskirstytų. Kuomet Seimo pirmininkas pareikalavo, kad apleistų posēdžių salę, kad jie gerbtų L. konstituciją ir Seimo suverinumą, tada karininkai grąsindami jēga pareikalavo, kad išsiskirstytų per vieną minutę. Seimo pirm. Dr. Staugaitis ir vice pir. Kairys buvo suimti ir išgabenti į generalį štabą, tuom pačiu laiku buvo areštuotit ir kiti ministeriai. Ministerio pirm. Sleževičiaus buto išlaužtos durys ir burys karininkų su revolveriais rankose suareštavo ir buvo nuvežtas į generalį štabą ir tenai buvo reikalaujama, kad ministerių kabinetas atsistatydintų arba jie bus per pusę valandos išvežti Alytun. Kartu buvo duota suprasti kad už jų sauguma kelyje neimama atsakomybes, tokiu budu, buvo priversta atsistatydinti teisētoji vyriausybē.

Tuo pačiu laiku, buvo apstatytas sargyba respub. prezidentas Dr. Grinius. Pas jį įsiveržę karininkai Plechavičius ir kiti, pareikalavo, kad prezid. Dr. Grinius paleistų Seimą ir pats atsistatydintų. Bet prez. Grinius atsisakē ir pareikalavo, kad karininkai apleistų jį. Plechavičius palikęs sargybą išvažiavo ir taip kartojama buvo kelius kartus, vis reikalauta, kad paleistą seimą ir atsistatydintų.

Jau dienos t. y. 17 d. prezidentas priēmē atsistatymą ministerių k-to.

Prez. Dr. Grinius matydamas, kad sukilēliai gali visai pražudyti Lietuvą nes kilus krašte neramumui gali pasinaudoti lenkai, nes buvo žinoma, kad lenkai Vilniaus krašte koncentruoja savo armiją, turbut žinojo, iš anksto, apie L. sukilimą, ir tokiu budu, prezidentas buvo priversta sukilēlių reikalus patenkinti.

Gruodžio 19 d. įvyko sekamas neteisētas aktas: seimas buvo sušauktas ne Seimo pirmininko kvietimu, bet parēdymu tų pačių sukilēlių. Seimo posēdin susirinko tik k. d. U. S-ga, d. f., tautininkai, U. partija, 3 lenkai, 1 klaipēdiškis, Vok. atst. Kinderis, vienas žydų ir Seimo pir. Dr. Staugaitis. Viso 42 iš 85 atstovų. Tokiu budu, dešimtji seimo atstovai sulaužē duotąja priesaiką, pamynē po kojų konstituciją ir įstatymus ir tuom pačiu sykiu patys nebegali skaitytis teisētais atstovais ir Smetonos išrinkimas negali buti teisētas, pirmas, kad tie atstovai, kurie rinko Smetoną, negali buti teisēti, o kitas dalykas, kad Seime dalyvavo tik 42 atstovai, ir už Smetoną balsavo tik 38 iš 85. Tokiu budu, Smetonos išrinkimu dar kartą sumindžiojo konstituciją, kuri pačiu k. d. priimta ir Visagalio Dievo vardu paskelbta.

Taip pat Voldemaro vyriausybē atsiradusi iš smurto ir konstitucijos sulaužymo negali buti teisēta.

Lietuvos kariumenē buvo išvesta melagių obalsiu, buk tai esą bolševikų sukilimas reikia malštinti. Tas yra netiesa. Jokių bolševikų sukilimo nebuvo. Sukilēliai tą paskelbē, kad pateisinti savo smurtą, ir apgauti Lietuvos kariumenę. Aš čia nekaltinu karius ir nei jaunus karinikus, bet tikrieji kaltininkai yra krikščionių demokratų blokas, smurtininkai dvarininkai bajorai.

Sušaudymas 4 bolševikų tai buvo savęs pateisinimo priemonē ir tt.

ĮKUMŠTYNĒS MUŠTYNĒS AMERIKOS KONGRESE

WASHINGTONAS. — Pakēlus klausimą delei įvedimo vadinamų "Blue laws" District of Columbia valstijoje, Kongrese kilo kumštynēs ir mušty-nēs. Keliatas kongresmanų vieni kitiems antausius aptaisē. Taipgi sudaužyta keliatas kedžių ir stalų. Moterys, buvusios Kongreso rumuose smarkiai išgązdintos.

A. L. T. Sandaros Reikalai.

NAUJI NARIAI

Prie 38 kp. Paterson, N. J.
Augustas Uždavinys,
Vladas Saurusevičius.

Prie 19 kp. Newark, N. J.
J. Sangaila.
B. Kalvaitis.

SANDAROS KALENDORIŲ VISI MYLI

Daug laiškų esame gavę, kuriuose reiškia pasitenkinimą Sandaros Kalendorium 1927 m. Kai kurie draugai prisiunčia po dolerį ir reikalauja po kelis Kalendorius, kad turėtų ką pasiųsti Lietuvon.

Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, kurie dar neturite minimo kalendoriaus, tai pasiskubinkite įsigyti. Jeigu jusų kuopa neturi užsisakiusi, tai galite užsisakyti pavieniais, prisiųdami laiške 25c. pašto ženkleliais.

Užsiregistravo Kontestan:

Sandaros Auksinin Kontestan jau užsiregistravo sekanti musų veikėjai:

J. Kasputis, Kenosha, Wis.,
J. Laukonis, Detroit, Mich.
L. Natkevičius, Waterbury, Conn.
F. Motuzas, Detroit, Mich.
B. Vedeikis, Hartford, Conn.
D. V. Stasiunaitis, Bridgeport, Conn.
P. A. Dedynas, Worcester, Mass.
F. J. Vilkas, Naugatuck, Conn.

Taipgi darbuojasi veik visi So. Bostono Sandariečiai, kurie sako užsiregistruosią su buriais naujų Sandarai skaitycjų. Ką kitos kolonijos daro dar mums nežinoma. Bet tiek galime pasakyti, kad jos neatsiliks ir stos darban.

Rytinių valstijų Sandariečiai žingeidauja ką pasakys Chicaga, Pittsburgas ir visos Conn., New Jersey, New York, Penn. ir kitų valstijų kuopos. Tad tų valstijų Sandariečiai tarkite savo žodį ir prodykite ką jus galite.

Tautininkų Suvažiaviwas.

Sausio 15 ir 16 d. Kaune įvyko tautininkų suvažiavimas, kuriame dalyvavo rinktų ir daugiausia pripuolamų asmenų apie 200.

Suvažiavimui atsidarius Centro vardu kalbėjo p. Noreika, kuris kaltino buv. vyriausybę ir jos politiką. Esą buv. vyriausybė panaikinusi politinę policiją, sumažinusi kriminalę ir viešoji greit butų perėjusi profsojuzų žinion. P. Noreika pareiškė, kad perversmo iniciatoriais buvo tautininkai, todel praso nustatyti vyriausybei veikimo liniją: "Reikia dabar pasisakyti, ar keisti konstituciją, paleisti Seimą, ar toliau eiti tokiu pat sumizgusio, išglerusio parlamentarizmo keliu?" Jei keisti, tai kokius pataisas įnesti ir kaip toli eiti.

Suvažiavimo atsiklausiama, todel, kad vyriausybė gali turėti pasitikėjimą krašte.

Po to kalbama iš vietų. Ramygalos skyrius nusistatęs konstituciją keisti, Seimą paleisti; jei dabar dar negalima, tai atstovų skaičius sumažinti iki minimumo. Karo stovį palikti, nes jis į jaunuomenę veikia auklėjančiai."

P. Bacevčiius sako —Seimą paleisti, ir **jei naujas vėl toks bus, prašyti kariuomenę išvaikyti ir ši vyriausybė palikti diktatoriais.**

Vilkaviškietis. Liaudininkus įtraukti koalicijon ir turint daugmą pakeisti konstituciją ta prasme, kad nereiktų tautinių mažumų paramos.

Koks tai vaikas, kuris pasisakė pažįstas Rietavą, Telšius, Kretingą, Tauragę, reikalauja Seimą paleisti ir paskirti kokį 10 vyrų įstatymams leist. Jei tas negalima, tai padaryti, kad valdžia priklausytų ne nuo Seimo, bet nuo prezidento. (Suprask nuo Smetonos!— Red.)

Mariampolės atst. tvirtina, kad kraštui reikalinga ramybė, todel Seimą palikti, valdžią sudaryti iš visų partijų dorų žmonių. Kitas Mariampolietis reikalauja, Seimą paleisti ir paskelbti diktatura. Partijoms valstybės pinigų neduoti.

Rokiškėnai nori, kad valdžioje dirbtų visos partijos be soc. dem. Karo stovį panaikinti dorų valdininkų neliuosuoti.

Tauragietis — įvest dvejus rumus; prezidentą renka visas kratšas; savivaldybėse turi dalyvauti tik turtingieji. (Suprask Smetonos tipo dvarininkai. Red.)

Panevėžietis Juška: Seima rinkti pavardėmis įvedus atstovams cenzą.

Ylakietis pataria liaudininkus valdžion atsargiai įleist. Skirsnemunietis reikia baimės, kad neatsitiktų, kaip Portugalijoje, — kas trečia diena, tai nauja valdžia.

Kalvarijietis reikalauja liaudininkus kviesti kabinetan.

Klaipėdietis p. Birontas. Klaipėdos krašte trys srovės: vokiečių prusų lietuvių ir tautininkų. Vokiečiai del perversmo nedaro jokių viešų išvadų; jų tikslas įsiurpti Lietuvą. Prusų lietuviai netiki, kad bolševizmo pavojus buvęs rimtas, pasak jų, jis perdėtas — "übertrieben"; perversmas padaryta kademų, kurie norėjo atgauti valdžią.

Tautininkai nori tikėti, kad bolševizmo pavojus buvo,tik mažai tiki.Jei jis buvo — kariuomenė girtina, jei ne — kariuomenės traukimas politikon jam, kaipo buv. kariui, nesuprantamas.

Klaipėdos tautininkai nesupranta, kaip kabinetan priimti krikščionys, kurie tautininkus persekioję ir kalinę, net su p. Smetona pasimatyt neleisdavę kalėjime.

Klaipediečiai k. d. režimą mini liudniau, negu socialistų. Be to, esą žinoma, kad k.d. su iždu nesąžiningai elgėsi — tai kaip su jais galima turėt reikala? Umai tų žmonių psichologija pasikeisti negalėjusi.

Karo stovis blogą įspudį daro klaipėdiečiams, kur net tikybiniai susirinkimai suimami su visomis biblijomis uždaromi daboklėsna. Tik kulturingomis priemonėmis galima įsigyti simpatijų ką buvusi vyriausybė dalinai atsiekusi. Butinai reikia įtraukti valdžion liaudininkus, nes jie atstovauja pusei milijono gyventojų.

Kitas klaipėdietis pasisako, kad šių dienų įvykius kaltininkai yra k. d., kurie taip valdė kraštą, kad privedė jį smarkiai pakrypti kairyn. Diktatura, karalius, konstitucijos iš pagrindų griovmas — negalimi dalykai.

Tas privestų prie komunizmo. Musų kaimynai netu nei diktatorių, nei karalių ir mums jų nereikia. Ir taip draugų maža turime. Su liaudininkais taikintis, nes jie galingi, turi daug inteligentijos. Jei tautininkai eitų dešinėn — juos prarytų krikščionys. Jei su šiuo Seimu dirbti negalima — paleisti, bet tuoj šaukti naują, nes užsieniai pamanytų, kad Lietuva avantiurų lizdas. Konstituciją gali keisti ne partijos, bet visa tauta.

Prof. Voldemaras. Lietuva merdėjo; šuolis buvo reikalingas, nes jį butų padarę komunistai. Kraštą atgaivinti gali visos lietuviškos partijos, jos visos sielojasi del valstybės likimo; pardavikų iki šiol nebuvo.

Reikalingas visos visuomenės pasitikėjimas. Pagiežai, keršui dabar ne vieta, nes geri vaikai prie sergančios motinos lovos nesiginčija, kuriam buti arčiau.

Tai tokius išsireiškimus darė tautininkai suvažiavę Kaune, kurie skelbiasi savę "Lietuva nuo pavojaus išgelbėję". Jie aiškiai pasisakė ko nori:

1. Jeigu paskelbti rinkimus ir juos laimėtų liaudininkai, tai su kariumene Seimą išvaikyti.

2. Dabar paskelbti diktaturą.

3. Į savivaldybes įleisti tik dvarponius, Smetonos šalininkus, nes kitokių jis neturi.

4. Sulyg Voldemaro pareiškimo, tai nesivaržykite prie sergančios motinos lovos, kurią jis susargino. Jūs vaikai stovėkite nuošaliai, lai Voldemaras stovi prie jos ir jai burnon vieton gyduolių pila nuodus, o jūs nežiurėkite, ir tylekite.

Tai ve kokiu keliu Lietuvos tautininkai, parsidavę fašistams, nori vesti Lietuvą! Spręskite Amerikos lietuviai, kokią ateitį Lietuvai jūs matote tokiu keliu ją vedant. **Ne Fašistas.**

Sandaros Auksinis KONTESTAS

Prasidėjo Vasario 1, Baigsis Kovo 31, 1927

DOVANŲ SKAIČIUS NEAPRYBOTAS

VISI DOVANAS GAUS, KURIE TIK KONTESTE DALYVAUS.

Štai už kokius atsižymėjimus kokios dovanos bus duodamos:

1. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 4,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $50.00

2. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 3,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $45.00

3. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 3,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $35.00

4. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 2,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $30.00.

5. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 2,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $25.00

6. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 1,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės ..... $15,00.

7. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 1,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės ..... $10.00.

8. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $5.00

9. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 300 pointų, gaus dovaną knygomis vertės $5.00

10. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 200 pointų, gaus dykai "Sandaros" prenumeratą metams.

Visi Kontesto dalyviai gaus po pažymėtą dovaną, kuris dasivarys iki minėtų pointų skaičių. Apart minėtų dovanų, Kontestininkai gaus ir dar kitas dovanas, kurios yra nemažesnės už pažymėtas. Apie jas pranešime Kontestan užsiregistravusiems.

TUOJ UŽSIREGISTRUOKITE VISI!

Visos Sandaros kuopos pirmuose savo susirinkimuose išrinkite darbuotojus ir prisiųskite jų vardus, pavardes, antrašus ir paveikslus užregistravimui Centre. Gali užsireigstruoti ir pavieniai Sandariečiai arba kad ir "Sandaros" skaitytojai. Visiems yr proga laimėti dideles dovanas.

Visiems užsiregistravusiems tuoj suteiksime visas informacijas apie Kontesto taisykles ir jo eigą, kokiu budu Kontestininkai galės gauti pointų skaičių ir kaip juos lengviau gauti. Gauti aukščiausį pointų skaičių — 4,000 yra visai lengva ir kiekvienas tą pasiekti galės. Užsiregistravusiems tuoj bus pasiųstos informacijos ir reikalingos blankos. Nevilkindami kreipkitės sekančiu antrašu:

"SANDARA"

327 E Street, South Boston, Mass.

Naujausios žinios iš Lietuvos

PAGAUTI BAISIOSIOS ŽMOGŽUDYSTĖS KALTININKAI

Kaip jau buvo savo laiku spaudoje minėta, 1926 m gruodžio mėn. 27 d. 9 val. vakaro įvyko Blauzdžių kaime, Žeimių valsč., Kedainių apskr., žvėriškas išžudymas pil. Šimatonio Jono šeimos. Nusikaltimo vietoj buvo toks reginys: prieš apgedusį namą ant kieno išvalkioti pusiau apdegę vaikų ir suaugusių žmonių lavonai. Simatonis Jonas 72 metų buvo pavyzdingas ir pasiturįs 40 dešimtinių ukininkas.

Minėtą vakarą kai kurie kaimynai apie 7 val. vakaro matė pas Šimatonį šviesą, bet niekas, kaip paprastai, nekreipė jokios domės. Praslinkus porai valandų, kaime pasigirdo šauksmas "dega! dega!" ir apie Šimatonio degantį namą susirinko žmonės, pradėio kelti šeimininkus. Nesulaukdami iš vidaus atsakymo, išmušė langą, pro kurį įlindę pamatė baisų reginį: pats Šimatonis, jo žmona ir vyriausias sunus gulėjo aukštelninki ant žemės negyvi. Kaimynai tuojau išnešė juos į kiemą, po to pradėjo ieskoti kitų vaikų, iš kurių du atrado ant pečiaus, ketvirto vaiko nerado ir manė, kad jis kur nors pasislėpė. Po to ėmė gesinti degantį namą. Likvidavus gaisrą, prie apžiurėjimo rado ir ketvirtąjį vaiką veik sudegusį. Padarius gydytojui skrodimą nustatyta, kad Šimatonis Jonas nužudytas šuviais iš medžioklinio šautuvo. Jo žmona Zofija, 32 metų amžiaus nužudyta taipgi šuviu į šoną. Sunus Petras 12 metų amžiaus nužudytas ant pečiaus peiliu į krutinę. Sunus Bolys 8 metų amžiaus rastas taipojau ant pečiaus nužudytas tuo pačiu durtuvu į krutinę. Sunus Jonas 6 metų amžiaus veik sudegęs ir iš jo liko tik sudegęs anglies šmotas su nužudymo ženklu krutinėje, ir sunus Stasys 4 metų amžiaus rastas ant motinos koju nužudytas keturiais durtuvo smugiais. Gulėjo jis ant motinos koju, matyt, ieškojo jos pagalbos.

Žmogžudybės vietoje nieko įtartino nerasta, visi pėdsakai buvo išnaikinti gaisro, stipraus vėjo ir lietaus ir nebuvo žmonių, kurie ką nors apie tai žinotų. Čia buvo sunkus policijai darbas, kuri vis tik štomis dienomis išaiškino.

Pasirodė esą to paties Blauzdžių kaimo gyventojai: Bagdonas Vaclovas ir Jankunas Juozas.

Po tėvo mirties Bagdonas liko 4 m., augo neprižiurimas Rygoj, kur susidraugavo su valkatomis. Mokytis amato tingėjo ir dabar gyveno pas patėvi.

Jankunas neteko tėvo 9 met., motina blogai prižiurėjo, mokytis tingėjo, gyveno palaidai, nors paaugęs pradėjo ukininkauti ant 27 hahk. Pradėjus jau girtuokliauti, motina nebedavė pinigų, tada vagčiomis pradėjo pardavinėti mišką ir gėrė.

Dar 1926 m. lapkričio mėn. Jankunas važiuodamas iš kariumenės atostogoms pakeliui užsuko pas Bagdoną Vaclovą, ten įsigėrė ir susikalbėjo eiti apiplėšti Šimatonį Joną Jankunas tuomet buvo ginkluotas revolveriu, o Bagdonas pasiėmė baslį ir nuėjo. Bagdonas atsistojo sargyboje, o Jankunas išmušė langą ir jau norėjo lysti vidun, bet Šimatonio šeimynoj pakilo triukšmas ir plėšikams teko pabėgti.

Pereitų metų gruodžio mėn. 25 d., tai yra Kalėdų pirmąją dieną, pas Jankuną užėjo svečiuosna jo draugas Bagdonas Vaclovas ir besikalbėdami pradėjo vienas kitam skųstis savo likimu. Vėl apsistojo ant Šimatonio Jono, bet ir šį kartą Šimatonį apiplėšti jiems nepavyko. Pagaliau pr. met. gruodžio mėn. 27 d. vakaro metu galutinai susitarę nuvyko pas Šimatonį Joną ir realizavo senai sugalvotąjį planą. Bagdonas po šio įvykio rašė savo pažįstamam į Rygą laiška, kuriame pažymi, kad jis esąs žmogžudys ir kad jam reikėsią greitai skirtis su šiuo pasauliu.

Visa ši didžiulė byla perduodama Kariuomenės teismui.

PASLAPTINGA PROCESIJA.

PAEŽERIAI, Vilkaviškio aps. Šių metų sausio mėnesio 17 d., 12 val. nakties keliu eidami dainavo 3 kunigai, 2 moterys ar panelės ir aežeriu A. su raudonai marga gepuraite. Žmonės stebisi, kas tai buvo per procesija, kad žiemą vidunakty ir karo stoviui esant kunigai su moterims traukia ir [illegible] ulba.

ŽMONĖS PATENKINTI MIŠKŲ PARDAVIMO TVARKA.

ROKIŠKIS. Sausio 17 d. atsibuvo miško medžiagos išpardavimas. Varžymosi kaip ir nebuvo.

Žmonės tokiu buvusios valdžios įvestu įstatymu labai patenkinti, bet bijosi, kad krikščionys vėl varžytynių nejvestų.

VAŽIUOJA UŽ JURIŲ LAIMĖS JIEŠKOTI.

ROKIŠKIS. Šiame valsčiuje yra pasirengusios 29 šeimynos išvažiuoti į Braziliją, Kamajų 18, Abelių 21, Kriaunų 17, Južintų 23, Panemunėlio 41. Iš viso 613 asmenų.

BAISI ŠEIMOS NELAIMĖ.

PALANGA. Kretingos pil. Baršauskas, atvažiavęs Palangon pas savo žmoną dviem šuviais sužeidė žmoną; viena kulka perėjo per krutinę, kita per burną. Po to Baršauskas du kart šovė į uošvę, bet patronai neišdegė. Suradęs dar vieną kišeniuje, pats sau išovė smilkinin ir krito negyvas. Žmona nugabenta Klaipėdon. Tragedijos priežastis — meilė.

GELEŽINĖ ONA.

1926 m. lapkričio mėn. 17 d. Ničiunų k. Subačiaus valsč. pas pil. Petra Stumbrį mirė pavargėja kuri paliko jam 500 auksinių rusų rublių ir dar kelias dešimts sidabrinių.

Buvo netekėjusi. Turėjo apie 100 metu amžiaus. Iki paskutinių dienu neblogai atrodė, todel visa apylinkė vadino ją **geležine Ona. Tikrosios pavardės nesisakydavo.**

KLIUBININKUS NUBAUDĖ.

Kretingos ponų karčiamai, tariamam inteligentų kliubui, taikos teisėjas Laucevičius priteisė išieškoti apie 1000 litu iš šių valdininkų: iš Kriminalės policijos viršininko 160 lt., iš nuovados, padėjėjo 80, iš pašto viršin. 90, iš švietimo skyriaus 240, iš žvalgybos viršin. 60 lt., taip ir be gale.

NUODĖMIŲ ATLEIDIMAS.

Per Naujus Metus Pašilės parapijos klebonas apskaitė nuodėmių atleidimą tiems, kurie papildė "grieką" rinkimų metu į seimą, balsuodami už valsticčius liaudininkus. Tik perspėjo, kad daugiau tokių nuodėmių nepakartotų, nes šį kartą Dievas stebuklingai valdžią apvertęs, bet kitą sykį gali "panie ką gi" labai nubausti.

MALKOS PIGU

Nežiurint didelių šalčiu kaimiečių atvežamos į Kauną malkos visgi gana pigios. Už beržinių malkų metrą prašoma 15-17 litų. Matyt, kaimiečiams reikalingi pinigai, tai kur gali, tai skatiką graibsto.

Baltasis Vilkas.

(Baškyru legenda).

(Pabaiga)

Taip pasakoja, o aš žiurau: baimė ir nusiminimas matyi jo didelėse, pilkose akyse.

Vakar rytą mačiau, kaip atvedė Mustafos kieman liesą, apšiapusį arkliuką ir dvi avi. Arklį atvedė mažas, apskuręs, išblyškęs, tamsiu veidu baškyras. Avis atvarė sena, apskretusi, ašarotoms akimis moteriškė. Žiurėjau aš į tuos žmones ir stebėjausi: kaip jiems nešalta lauke prie dvidešimts laipsnių šalčio?

Neatydžiai apžiurėjo Mustafa arkliuką ir aveles. Pakalbėjo kažką su pardavėjais, atidarė krautuvėlę, įpylė baškyrui ir baškyrei į maišus po truputį miltų, davė po biskį pinigų.

Nespėjo dar pardavėjai, išeiti iš kiemo, kaip jau aš pamačiau jaunesnįjį Mustafo sunų, raudoną, murziną vaikėzą, jojanti pirktuoju arkliu per vartus. Į vienkiemį jį išjojo.

— Kiek mokėjai, Mustafa? — užužklausiau aš viršaičio, kuomet jis sugrįžo gričion.

— Ai — jai... visai pigiai! — atsakė jis, bet kiek mokėjo — nesakė.

Vakar vakare senis Mustafa papasakojo man keistą baškyrų legendą apie "baltąjį vilką". Guliu aš jojo gričioje prie blankiai spindančios lemputės ir manau apie šią legendą. Knygą skaityti negaliu, o legenda apie baltąjį vilką lenda man į galvą. Aš vis norėjau įspėti jos mintį, ikunyti ją gyveniman, surišti su turiniu su tuom, ką aš paskutines dienas mačiau, jaučiau ir ką aš pergyvenau, besibastydamas pas badaujančius baškyrus. Ir šioj legendoj pasakojama apie badaujančius žmones ir net apie badaujančius žvėris.

Senis Mustafa, kaimo pirklys, papasakojo man šią keistą legendą. Kaip surišti jos turinį su tuom, ką jis daro, ką jis mano ir jaučia.

Pas mane gera ir įdomi knyga, jos autorių aš labai gerbiu, o vis tik ją skaityti negaliu. Legenda apie "baltąjį vilką" rodosi man ir gražesnė, ir įdomesnė ir turiningesnė, tik niekaip negaliu suvokti jos turinio gelmę.

Štai ji, ta keistoji baškyrų legenda.

"Tamsiuose, traškančiuose miškuose, giliuose ravuose slapstosi pilkieji vilkai, slepiasi nuo dienos šviesos, nuo žmogaus akių. Valkiojasi keliais, laukais pilkieji vilkai naktimis... Ir spindi tamsoje jų alkanos akys, kurias niekas neįžiebia, niekas negesina. Valkiuojasi laukuose pilkieji vilkai gaujomis, kaip senovėje vaikščiojo tyruose aikląs bažkyrų žirgai.... valkiojasi laukuose pilkieji vilkai ir staugia iš bado....

"Baltas sniego patalas užkloja tyrlaukius, užpusto ravus ir duobėtus kelius, lanksto kietus stiebelius išdžiuvusių tyrlaukių žolių, šiurpas nukrato kunus alkanų pilkųjų vilkų, liesų, piktų, įbruktomis tarpkojin uodegomis....

"Iki pat kaimų, kluonų bei tvartų prislenka pilkieji vilkai tamsiomis žiemos naktimis. Nenuklimpdami sniegan, lengvi, akyplėšos, prislenka alkani vilkai prie tvartų, pjauna avis ir veršius. O kartais užpuola net karvę ar arklį alkani žvėrys.

"Loj, staugia kaimo šunes, bet pilkieji vilkai nebijo nieko: veja juos alkis atstuman šautuvo šuvio ar lazdos smugio. O išgąsdys kas alkanus žvėris šuviu ar klykstmu — ir dumia jie pagirin. Nepribėgę girių sustoja, apsisuka ir žiuri į užpustytą kaimą piktomis akimis, kuriose dega nežinia kieno įžibtos žvakutės. Pastovės, pastovės prie kelio, kartais atsigula ir laukia kuomet nustos loję kaimo šunys. O nutils šunų lojimas, užges kaimo bakužės langeliuose žiburiai, naktis taps dar tamsesnė — ir vėl vilkai slenka prie tvartų.

"Alkanuose bado metuose vilkai bėginėja po laukus gaujomis: kartu po dvyliką. — O su jais tryliktas vilkas —baltas... Apie dvylika — pilki, laibakojai, perkorę, įbruktomis tarpkojin uodegomis, o trylikras, baltasis vilkas, stipriomis, lanksčiomis kojomis; jo uodega minkšta ir stora kaip šluota.

"Baltasis vilkas kaip vadas, vedžioja pilkuosius vilkus į kaimus ir tikrai nurodinėja, kur silpnai pastatyti ir uždaryti tvartai, kuriuose guli ir glaudžiasi nuo žiemos šalčio avys, kur karvės, kur arkliai...

"Ir nutyla kaimų šunys, pajutę artėjančią vilkų gaują su baltuoju priešaky, ir lenda į prieangius, po tvoromis, arba į kluonus, kur sukrauti tušti vežimai. Ir žmonės užmiega kietu, sunkiu miegu, kuomet artėja prie kaimo baltasis vilkas su savo pilkaisiais draugais"...

Taip sako keista baškyrų legenda...

"O kuomet ištuštėja kluonai ir tvartai, alkani žmonės suvalgo avis arba išparduoda jas pirkliams, ir nuveda šie, turtingieji, vis, karves ir arklius į savo tvirtus tvartus ir kluonus, kur vilkas neįlys ir kuriuos naktimis sergsti ginkluoti šautuvais ir lazdomis žmonės... vargas tuomet pilkiesiems vilkams. Valkiojasi jie po laukus ir miškus, ir taukši jų dantys alkanuose nasruose. Ir dar aiškiau spindi jų akyse nežinia kieno įžiebtos žvakės. Tuomet ir žmogui pavojinga juos sutikti.

"Slankioja alkani pilkieji vilkai po laukus ir piaunasi tarpe savęs iš pykčio. Ir nuostabus daiktas įvyksta: užpuola visa dvylika pilkųjų vilkų baltąjį tryliktą vilką, papiauna, sudrasko jį ir numalšina savo žvėrišką badą. Užpuola pilkieji vilkai baltąjį, o šis ramiai leidžia save sudraskyti draugams. Ir bėgti nebando, ir atsikrimsti nedrįsta, o ramiai tampa žvėriška auka. Pat Allachas įsako baltajam vilkui atiduoti savo kuną, kad pasotinus alkanus žvėris. Siunčia Allachas baltąjį vilką pilkiesiems draugams, kad juos vedžiotų į kaimus ir nurodinėtų kur galima maisto susirasti, o kuomet ištuštėja tvartai — įsako Allachas baltajam vilkui pasiaukuoti pilkiesiems draugams."

Taip sako senoji baškyrų legenda.

O šią seną ir keistą legendą iš amžių tamsos seka ne mažiau sena ir keista kita legenda apie senelį Taviliarą, nežinomo kaimo baškyrą...

"Niekas nežino ir nesužinos, kur ir kada gyveno Tavilianas. Gyveno ramiai, pildė Korano nuostatus, vaikštinėjo mečetėn poteriautų. Ir atsitiko taip anuose senuose laikuose, kuomet gyveno Taviliaras... Baisus buvo badas žemėje, ir pradėjo žmonės mirti nuo įvairių ligų... Suvalgė žmonės javus, grudus, suvalgė gyvulius, net savo aikliųjų žirgų negailėjo.

"Didis anuose metuose buvo žemėje badas! Visa žemė badavo! Vasarą išdžiuvo visi šaltiniai, ir upeliai, ir upės nusekė. Ir saulė ritosi dangum, viską degindama, kaip raudonas karalius-kankintojas... Išdžiuvo javai... nuvyto žolės... Miškus užpuolė dideli, raudoni kirminai, užpuolė ir sunaikino margąjį medžių rubą. Prasidėjo miškų gaisrai, išdegė laukai ir miškai. Išdegė visa žemė ištroškusi vandens ir alkana, įkaitinta karštų saulės spindulių — dangaus karaliaus — kankintojo....

"Po alkano rudens užstojo žiema, ištuštėjo kaimai. Ir valkiojasi laukuose pilkieji vilkai ir išpiovė baltuosius savo draugus, kaip buvo įsakęs Allachas. Suėdė pilkieji vilkai baltuosius, bet savo alkį nenumalšino. Valkiojasi apie kaimus, ir kaukia-staugia iš bado, ir dega jų akyse nežinia kieno įžiebtos žvakės.

"Ir štai, — taip sako kesita baškyrų legenda.... — Ir štai išėjo žilas senelis Taviliaras vidurin gatvės ir sušuko žmonėms:

"—Valgykit mane! valgykit- Pat Allachas atėjo pas mane nakčia ir tarė: "eik, Taviliare, pas alkanus žmones ir leisk jiems tave suvalgyti. Tegul suvalgo tave ir pasisotins."

"Valgykit mane! valgykit! Taip įsakė Allachas.

"Nedrįso alkani žmonės suvalgyti Taviliarą. O kuomet jis užmigo, nakty vėl atėjo pas jį Allachas ir tarė: "Taviliare, eik į gatvę ir pasakyk alkniem žmonėm, kad suvalgytų jie tave".

"Ir vėl išėjo Taviliaras vidurin gatvės ir sušuko:

Suvalgykite mane, alkanieji žmonės! suvalgykite! Taip įsakė Allachas....

"Ir vėl išsibėgiojo alkani žmonės nuo beprečio Taviliaro. Ir taip pagret tris naktis ateidinėjo pas jį Allachas, kuomet jis miegodavo, ir įsakydavo atiduoti savo kuną alkaniems žmonėms.

"Ir laike trijų dienų rytmeti išeidavo vidurin gatvės Taviliaras ir šaukdavo:

— Suvalgykit mane, alkanieji žmonės! suvalgykite! Taip įsakė Allachas....

"Ir išsibėgiodavo nuo beprečio Taviliaro alkani, išbadėję žmonės.

"Visai pabludo senelis iš vargo. O kuomet atėjo naktis, išbėgo Taviliaras į laukus.

"Ilgai bėgo jis užpustytu keliu, o balta puga teršė jo žilą barzdą ir stumė jį miškan.

"Žvainoje mėnesienoje sidabru tviskėjo jo žila barzda. Ir sekė paskui seniuką sniegu jo ilgas šešėlis.

"Pasiekė Taviliaras mišką ir mato— sužibo alkanu vilku akyse nežinia kieno įžiebtos žvakės. Sustojo senelis, iškėlė dangun rankas ir kažka suriko. Ir įvyko nuostabus miško stebuklas: pavirto senelis baltuoju vilku. Ir užpuolė senelį alkanį pilkieji vilkai.... Ir sudraskė Taviliarą — baltąjį vilką pilkieji vilkai, ir užgęso ju akyse nežinia kieno įžiebtos žvakės"

Taip sako senoji baškyrų legenda apie baltąjį vilką.

Iš rusų kalbos vertė. **L. G.**

Sandariečių Nusistatymas.

Sandariečių nusistatymas. **Sandariečiai, musų politinis nusistatymas turi buti pozityvis. Laikykimės partijos disciplinos ir Centro valdybos nustatytos taktikos.**

Kiekvienoje tautoje yra politinės partijos, pas mus lietuvius taipgi yra oficialiai net keturios politinės partijos. Musų tautos atgimimo laikuose, nuo pat pirmųjų dienų lietuvių politinės kovos už atgavimą spaudos dar caro laikais ir kiek vėliaus jau atgavus laisvę spaudos, Lietuvoje buvo apsireiškusios trys lietuvių politinės partijos. Pirmiausioji ir seniausia politinė partija išdygo, arba buvo suorganizuota per Varpininkus. Toje partijoj daugiausia darbavosi a. a. Dr. V. Kudirka, Dr. Basanavičius, Dr. Šliupas, Dr. K. Grinius ir daug kitų senesnių laikų musų pirmatakunų. Toji pirmutinė lietuvių politiška partija laipsniškai išaugo ir priėmė sau vardą "Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Partija." Antra taipgi progresyvio lietuvių elemento politinė partija atsirado po vardu "Social-Demokratai" ir tuo pačiu laiku apsireiškė trečioji lietuvių politinė partija, kuria suorganizavo kunigai, toje dešinioje partijoje buvo vien tik kunigai ir davatkos senos bobelės priklausančios prie "gyvo rožančiaus", vėliaus kunigai dėjo pastangų pritraukti svietiškių į savo partiją, bet inteligentai prie kunigų nesiglaudė, išskiriant vargonininkus, kurie buvo priversti tapti kuniginės politinės partijos nariais. Tai buvo maž daug tokia evoliucija, arba išsivystymas musų lietuvių politinių partijų Lietuvoje prieš karą, laikais caro valdžios Lietuvoje.

Po pasaulinio karo, kada Lietuva tapo nepriklausoma valstybė, po revoliucijinio momento, kuris palietė daugely šalių Europoje, Lietuvoj atsirado dar viena politinė partija, "Komunistai". Taigi nunai turim keturias partijas Lietuvoj ir čia Amerikoj lietuviai turime partijas, tai yra pasekėjus tulų Lietuvoje gyvuojančių politinių partijų. Bet aišku, kad kiekviena šių musų politinių partijų turi savo tarpe frakcijas, grupeles žmonių, kurie nevisada sutinka su partijos centru arba didžiuma partijos narių; svarbesniuose klausimuose jie blokuojasi savo partijos ribose, tečiaus nesilaiko abelname partijos programe. Tas yra žymu labiausia pas dešiniuosius, t. y., kunigų partijoj, kurioje yra net kelios atskiros grupės, pavyzdin: Krikščionys demokr., Ukininkų S-ga, Darbo federacija ir t.t.Tos visos frakcijos artimai, tankiai iš vieno veikia su dešiniausia kunigų (krikš. dem.) partija viename bloke.

Pas Komunistus, ypatingai Amerikoje, yra dvi frakcijos: kairieji ir dešinieji. Pas mus, Sandariečius, yra tas pat. Kiek metų atgal, Sandaros nariai tankiai sakydavosi "Mes esame liberalai!" Social-demokratai, reikia pasakyti, yra perdėm vienodi, o jeigu šios partijos tuli nariai kartais nesutinka su didžiumos narių ar centro komiteto nustatyta taktika ir programa, tai išeina iš partijos arba buna priversti laikytis disciplinos; todel šioje partijoje ir nėra frakcijų. Mano tikslas kalbėti tik apie Sandariečius, bet aš norėjau paliesti dalinai chronologiją musų lietuviškų partijų ir jų sudėtį pirm negu prieisiu prie dalyko, pirm negu paliesiu grynai savo partijos reikalus).

Kadangi, augščiaus minėjau jog pas mus, Sandariečius, buvo įprotis savę vadinti "liberalais" į vietą Sandariečiais, todel aš šiuomi noriu pasakyti, kad mes nesame joki "Liberalai", mes esame Sandariečiai, lietuviai, kurie geidžiame, kad visa lietuvių tauta, visi lietuviai siektų prie vienybės ir solidariškumo, laikytų sandarą-vienybę kovoje prieš lietuvių ir jų šalies išnaudotoją— priešą, nežiurint, kas juom butų, svetimas ar savytarpinis. Mes geidžiame, idant lietuviai, kaipo tauta, siektų prie apšvietos, mokslo ir plačiausių demokratinių reformų savo politniame, ir kulturiniame gyvenime. Šie trys augščiausi vadovaujanti obalsiai randasi musų Sndariečių partijos programe, pamatiniuose principuose. Delto mes pasirinkome tą vardą musų partijai pasiremiant ant musų virš minėtos idealogijos. Visų pirmiausia, mes esame lietuviai, savo tautos patrijotai, ne savo tuščiuose žodžiuose ir tautiniame antagonizme prieš kitas tautas, ir kitų tautų mažumas gyvenančias Lietuvoje; musų patrijotizmas nėra toje linkmėje, mes stovime už tautos savistovumą ir stovėsime, mes kovojome prieš Lietuvos priešus ir kovosime del to, kad jie muns lietuviams vergijos pančių neuždėtų; tame musų patrijotizmas yra ir bus. Mes suprantame patrijotizmą ne tautiniame antagonizme, bet rimtame santaikos gyvenime ir augštuose kulturiniuose darbuose, kurie yra tautai, abelnai visai žmonijai geru. Kitais žodžiais sakant, mes esam patrijotai, demokratijos tautiniuose rubežiuose.

Tą vadovaujančią mintį kiekvienas Sandarietis privalome vienodai suprasti, nes jeigu mes visi vienodai nesuprasime, musų idealogiją, siekius musų politinės partijos, tuomet pas mus ateity bus neišdiidema tas "Liberalizmas", kuris nuo senai yra užsilikęs pas tulus musų Amer. Liet. Tautinės Sandaros narius. Mes nepriklausome nė jokiai Liberalų partijai, mes esame Sandarieciai. Tiesa, mes turime keletą narių savo organizacijoje, kurie dar tebevadinasi savę "Libralais", bet jeigu paimsime ALTS. 8-to Seimo Protokolą, tenai rasime prekorduota, kad kiekvienas narys, priklausantis prie Sandaros, privalo savę vadinti Sandariečiu, o ne "Liberalu". Man rodos, kad tą liberalizma nuolatos atstovavo p. Širvydas, bet Bostone 8-tame ALTS. Seime, p. V. K. Račkauskas, tuom laiku ALTS. Pirmininkas, tą liberalizmą išrovė ir išmetė laukan, vienok man tenka matyti musu organe tulu musu draugų, kalba apie "Liberalus". Nesenai, vienas iš tų "Liberalų" "Vienybėj" rašo Sandariečiami, buk jie pamiršo savo "Liberališkus" principus, pasiėmė bolševikišką taktiką ir t.t. Nenoriu minėti jo vardą, tas asmuo mums visiems yra gerai žinomas, nes jis savęje arti organizacijos, musų partijos širdies, rodos privalėjo žinoti, kad ALT. Sandara niekados nėra turėjus ką bendro su "Liberalais", niekados jos principai ir programa nebuvo "Liberališka." Pasirodo, kad tas asmuo neturi pilna supratimą apie savo organizaciją ir jos programa, principus, gal jis bando ką tuom atsiekti, taip diktuodamas Sandariečiams? Tas kaip tik ir atrodo, kad mes savo tarpe turime neva dvi frakcijas, butent: viena tikrieji Sandariečiai ir antra, "Liberalai" randasi po ALTS. partijos vėliava. Taip negali buti, privalome mesti lauk liberalizmą ir solidaruoti musų partiją. Taip pat, negalim toleruoti tokius narius, kurie neturi pilno supratimo apie savo organizaciją ir jos nustatytą programą, nesiskaito su Centro valdybos nustatyta politine taktika, aišku, kad tokie musų nariai, ne tik nenaudingi musu organizacijai, tuo labiau jie yra blėdingi, kada jie bando nesąmoningai, galima sakyti, šmeižiančiai pašaliniuose laikraščiuose kaltinti arba nurodinėt netaktingumą Centro valdybos ar kurių AL. TS. kuopų veikime.

Mes gerai žinome, kad musų partija yra iš tų žmonių, kurie buvo ir yra pirmatakunais musų tautos politiniame ir tautiniame darbe, Sandarečiai esame draugai musų vienminčių L. V. Liaud. partijos ir, busime ją draugai. Musų partijos tikslas yra aiškus ir tiesus, einantis tiesia linija musų tautos gyvenime. Todel, pas mus frakcijoms ir skaldymuisi nėra reikalo. Komunistai, tai yra tarptautinė žmonių organizatyvė partija, toje partijoje, suprantama, yra ir bus skaldimosi, taipgi pas kunigų partiją tas pats yra ir bus, nes aišku, kad nė visi lietuviai nori buti ištikimais kunigų trustui, Rymo juodajam Internacionalui, solidariškomo pas tuos žmones negalima tikėtis, tenai buvo ir bus indeferentistų, bes pas mus Sandariečius to negali buti.

V. M. Sandarietis

Gasparas Velička.

BOBŲ VASARA*)

I.

Jau trečia diena graži pagada.
— Gaišuot nėr kada! —
Prabilo senas namų šeimininkas, —
Dar suspėsi taisyt kaklininkus,
Mesk, eisim įlauką švilpint atolo!
Ačiu Dievui debesys nutolo,
Gal ir nesugrįš dienelę, kitą...
Dalgį prie tvarto rasi pastatytą,
Jau ir užtaisytas ir naujai iškaltas.
Atolo priversim pilną šalinę,
Mat visas rugpiutis lietingas buvo
Ir taip nusidavęs, nieks nė nesupuvo,
Tiktai dobilai paseno, apjuodo...
Bet nieko, truputį imsim iš aruodo
Bėromsioms del maisto.
Tiktai negaišuok! Argi prikaltas?
Bene sunus esi kokio pono?
Saulė su uodega pažemėms jau švaisto
Rasa ir pavėsiuos jau senai nukrito,
Antai kaimyno drožia iš pat ryto,
Jau ir antrą barą parvertė ant šono.
Nėr kada sėdėt per tą laiką brangų,
Ba, kaip prasidės rudenio lietųs,
Galėsi švilpaut žiurėdamas į dangų!..

II.

Voratinklių eilės lankoj nusitiesę,
Blizga prieš saulę, tarytum šilkas,
O juodu per dieną rėžia tiktai dviesie,
Skuba nupjauti kol dangus nepilkas.

— Na ir kaitra, net gali pasiusti!
Kas gi tikėjo, kad dar taip užšildys?
Bet reikia džiaugtis, o nesiskųsti —
Mano sau senis — dar lietum užpildys.

Jonas susiraukęs, bet mikliai traukia,
Pradalgę išvaręs nė senio nelaukia,
O skuba už galo ir kitą varo,
Šiandien nor užbaigti jau tretįjį barą.

Dangus giedras, tik ties horizontu
Slankioja it pukas debesiai balti,
O dalgė tik skamba, žvangučiai ant [kranto
Lenkia jaunas niekuom nekalti.

Tiktai vakare, kaip kaitra atvėso
Saulėlydžio varsos, kaip ištyko geso,
Vakaro dainos mišku suaidėjo...
Pjovėjai nuilsę abu namon ėjo.

*) Bobu vasarą vadina rugsėjo mėnesio pačias gražasias dienas.

ANODIJA. "KATALIKIŠKI LAIKRAŠČIAI

ALKSNINĖ. Vilkaviškio apskr. Musų apielinkėje nepaprastai anodija šaknis įleido. Geria seni, jauni, maži ir dideli ir net moterys. Svaiginasi kas tik gali.

Klebonas kun. Dailydė per naujus metus iš sakyklos ragino laikraščius skaityti, ale tik katalikiškus. Bedieviškus draudė šiukštu neskaityti, nes išpažintin niekas neprieisią.

O žmonės sako: kam išpažinti, o kam svieto gėrybės.

TAMSUOLIŲ KAIMAS.

PANDELYS. Nors visi Pandeliečiai nėra perdaug darbštus žmonės, bet ypač tuo pasižymi Eidžioniu kaimo ukininkai. Jų yra apie 20, bet visame kaime neskaito nė vieno laikraščio. Jaunimas tik ieško kur sugriebti centuką kitą valstybinei ir prisigėrus svetimose vestuvėse pasipešti.

Pradedant naujus metus, vertėtų užsisakyt nors ukininkams tinkamiausią laikraštį "Lietuvos Ukininką", gal daugiau žinant nebereikėtų svajoti apie Ameriką ir bėgti į Kanadą, Braziliją ir tt.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
K. J. PAULAUSKAS, Editor

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas saitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00 Kanadoje ir kitur — $3.00 Pinigus geriausia siusti Pašto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos Straipsniai.

LIETUVOS PATRIARCHUI MIRUS

Pasiekusi liudna žinia apie Dr. Jono Basanavičiaus mirtį, žymiai sujudino Amerikos lietuvius. Pas visus matosi gailestis, pas visus skamba liudni žodžiai: Dr. Basanavičius mirė.

A. a. Dr. J. Basanavičius mirė eidamas 76 metus amžiaus. Pereitų metų lapkričio 23 d. Lietuva iškilmingai paminėjo jo 75 metų sukaktuves, o šiais metais švęsdama devyniarius metus savo nepriklausomo gyvenimo, jau pasipuošė gedulio rubais paminėdama to tautos patriarcho mirtį.

Nėra reikalo plačiai gilintis į Dr. Basanavičiaus gyvenimą ir nuveiktus darbus, nes kiekvienas lietuvis, kuris tik brangina savo tautos reikalus, visi žino, kas buvo Dr. Basanavičius ir kokius milžiniškus tautai darbus atliko. Jo netekdami netekom žmogaus, kuris buvo vienas iš pirmutinių, savo rankoj nešantis žibintuvą, kuris pradėjo lietuvių tautai nušviesti kelią į laisvą nepriklausomą gyvenimą. Jam niekuomet nestokavo energijos tautiniam darbui, nuo kurio asmeniškai nukentėdavo, kad tautai ką tokio jos ateities gyvenimui sukurus.

Bet žiauri mirtis jį atėmė iš musų tarpo dar perankstyi. Dar jo ne visi troškimai buvo išsipildę, ne visi tikslai atsiekti. Jo didžiausiu gyvenime troškimu buvo tas, kad matyti visą Lietuvą gyvenančia laisvu nepriklausomu gyveinmu, esančia vienoje lietuv. šeimynoje. Ant nelaimės, jis mirė brolius vilniečius, kurių tarpe gyveno ir darbavosi palikdamas lenkiškoje vergijoje, taipgi paliko ir pačią Lietuvą labai apniauktose padangėse.

Nors Dr. Basanavičius mirė, bet jo nuveikti darbai nemirs lietuvių tautai kol ji gyva bus. Jo darbai bus minimi amžinai, iš jų pasimokys ne vienas lietuvis vesti prakilnų tautinį gyvenimą.

NAUJĄ SVEČIĄ SULAUKUS

Kalbėdami apie perversmą Lietuvoje ir besidalindami įvairiomis ir iš įvairių šaltinių gaunamomis žiniomis, kai kada vienas kitam mesdavom ir kritikos žodį, neva nurodydami, jog musų nusistatymuose gali buti nerimtumo ir klaidingumo.

Dabar tas dalykas mums visiškai paaiškėjo, nes vasario 17 d. Bostonan pribuvo musų draugų Lietuvos Valstiečių Liaudininkų atstovas, tos partijos Lietuvos Seime esantis narys p. N. Radys. Jis atvažiavo su tuo tikslu, kad nušviesti mums tikrąją padėtį Lietuvoje, nurodyti delko perversmas padarytas, kas juomi manyta ir naroma atsiekti.

Kadangi Lietuvoje po perversmo jie musų laikraščių negavo, tai p. Radys pirmiausiai griebėsi musų laikraščius peržvelgti ir susipažinti su musų nusistatymu, ar jis atatinka tikrenybei ar yra iškreiptas.

Susipažinus su šiandienine musų politine kryptimi Lietuvos reikaluose, p. Radys pareiškė, kad "Sandara" ir Sandaros Centro Valdyba, yra pasirinkusi **teisingą politinę liniją ir apie padarytą perversmą viską teisingai nušviečia.** Jis pareiškė, kad šiandieninis Sandariečių nusistatymas kaip tik atatinka Valstiečių Liaudininkų nusistatymui, kaip tik Valst. Liaud. to laukė.

Anuot p. Radžio, Valstiečiai Liaudininkai šiandieną negali pasisakyti kaip jie žiuri į tą perversmą, jie negali pareikšti nei savo protestus prieš tokį neliamtą smurtą Lietuvai, nes smurtininkų ranka juos prispaudė, jų spaudą suvaržė ir neledžia liaudžiai savo nusistatymo pareikšti.

Pas mus atvykęs svečias p. Radys parvažuos lietuvių kolonijas ir daug žinių Amerikos lietuviams praneš. Visi jo laukite ir tas žinias išgirskite, tada susipažinsite su padarytu smurtu, nes p. Radys tame momente buvo Seimo posėdyje, kada karininkų burys Seimą išvaikyti atėjo.

Pasikalbėjus su p. Radžiu paaiškėjo, kad smurtas padarytas ne del Lietuvai gręsiančio pavojaus iš bolševikų pusės, bet **padarytas klerikalų išgelbėjimui nuo kriminalių bylų, kurios juos laukė už padarytą Lietuvai skriaudą.** Jei kuris šiandieną iš musų mėginam susilaikyti nuo protestų, kaip tik gelbstime klerikalams savo kailį išnešti nuo teismo atsakomybės.

GRINIUS, SMETONA IR AMERIKOS LIETUVIAI

Buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Dr. Kazys Grinius, siunčia Amerikos lietuviams savo širdingiausį pasveikinimą už tai, kad mes taip toli nuo Lietuvos gyvendami, nepamirštame savo tėvynės ir nuolatos savo triusu, savo aukomis stengiamės Lietuvai pagelbėti iškilti kulturiškai ir įgyvendinti demokratinę laisvę.

Mums teko sužinoti, kad perversmas Lietuvoje padarytas Smetonos karjeros apgynimui. Mat kada artinos Dr. Griniaus 60 metų sukakt., kurias iškilmingai rengėsi paminėti visa lietuvių tauta, kada ir kitos pasaulio valstybės rengėsi Dr. Griniui siųsti pasveikinimus, tai Smetona, kuris visuomet buvo karjeristas, to pakęsti negalėjo. Jis bijojo, kad Dr. Grinius neiškiltų už jį aukščiau. Smetona ir prikalbino klerikalus pirm tų sukaktuvių padaryti smurtą ir vyriausybę nuversti neva su patrijotiniais obalsiais, kad tuo budu Dr. Grinių nužeminus, o savę pakėlus. Jeigu p. Smetona taip pasielgė, tai savaimi aisku, kad jis savo asmenį laiko aukščiau Lietuvos nepriklausomybės.

Apžvalga.

KLEKIKALŲ VEIDMAINYSTĖ

"Sandaros" skaitytojai atsimena, kada Kaune klerikališki studentukai sukėlė riaušes ir su kuolais sužeidė 7 policijantus ir 5 arklius, o fašistukai nei vienas nebuvo sužeistas. Tokį padaužų žygį mes griežtai pasmerkėme, o klerikalai teisino ir sakė, kad tie studentai atliko Lietuvai "garbingą darbą".

Gi vasario 12 d. kada Bostono Harvard universiteto studentai sukėlė muštynes, tai šv. Juozapo "Darbininkas" štai ką rašo:

"Policistai buožėmis skaldė studentų galvas. Neapsileidė nė jie. Smarkiausi sportininkai, keletą policistų taip apspardė, kad gal ne vienam priseis skirtis su šiuo pasauliu.

"Šio universiteto studentai pralenkė net ir Teknologijos studentus savo žvėrišku pasielgimu.

Tokie įvykiai žemina universitetus ir studentus visuomenės akyse."

Matote! Jeigu Lietuvos klerikalų studentai daužė policijantams galvas, tai klerikalai sako, kad jie atliko "patrijotinį darbą", o kada panašiai pasielgė Bostone, tai jie juos pasmerkia ir vadina žvėriais. Tai ve kaip klerikalų laikraščiai apgaudinėja savo skaitytojus.

LIETUVOS GYVENTOJAI IŠSIILGĘ "SANDAROS."

Gavome keliatą laiskų iš Lietuvos, kuriuose mums praneša kad keliatą "Sandaros" numerių jie jau negavo. Matomai valdžios cenzura sulaikė. Laiške sako, kad Lietuvos žmonės baisiai išsiilgę "Sandaros" ir jos laukia.

Mes turime pastebėti, kad apie "Sandaros" neįleidimą Lietuvon mums niekas nėra pranešęs, nei Amerikos paštas nei Lietuvos valdžia. Jeigu kuris numeris neileidžiamas, tai matomai Lietuvos valdonai sudegina pečių pasikurendami, bet atgal negražina.

PAGIRTINAS ŽYGIS

Brooklyno lietuviai surengė puikų bankietą pagerbimui lietuvio kumštininko Juozo Sharkey-Žukausko ir jo šeimynos. Bankėte lietuvis sportininkas ir jo žmona buvo apdovanoti brangiomis dovanomis. Tai pagirtinas Brooklyniečių žygis. Tas reikėjo padaryti ir Bostono lietuviams, pas kuriuos p. Žukauskas gyvena, bet pralaista. Lietuviai privalėtų įvairiose kolonijose tokius sportininkų pagerbimo vakarus surengti.

LIETUVOS SEIMAS BUS PALEISTAS.

Mums teko gauti iš pasitikėtinų šaltinių žinias, kad šiandieniniai Lietuvos valdovai neilgai galės išsilaikyti Seime. Mat Smetona su klerikalais visgi nėra tikri broliai ir sugyventi negalės. Smetonos partija Seime turi tik 3 balsus, prieš visą klerikališką kombinaciją, tokiu budu prieš klerikalų norą nieko pravesti negali. Gi pasiduoti klerikalams irgi negalima nes klerikalų politikai priešinga ir kariumenė ir piliečiai. Tokiu budu kitos išeities nėra, kaip tik paleisti Seimą ir nukelbti naujus rinkimus. Taipgi sakoma, buk dabartiniai valdonai apeinamais budais mėgino sužinoti, kaip visuomenė atsineš jei butų paskelbta diktatura. Pasekmės pasirodžiusios tokios, jog piliečiais tiesiog sukiltų, jei diktatura butų įvedama. Visas kraštas laukiąs, kad tuoj butu atstatyta demokratinė tvarka, koki buvo prie Griniaus-Sleževičiaus valdžios.

PRIEŠINGI GARSAI KONST. KEITIMUI

Kaip pasirodo, tai prof. Woldemaro sumanymas keisti Lietuvos konstituciją neranda piliečiuose pritarimo, nes iš provincijos pradėjo pasirodyti štai kokie garsai:

"Jie mano gruodžio 17 d. įvykius gilinti keisdami konstituciją.

Musų įsitikinimu, gyjančios žaizdos gilinimai, bent šiuo momentu, yra perdaug valstybei pavojingi!

Pigiai perversmą laimėję nori sau įsikalbėti, kad ką jie sumanė, tai tam visam "tauta pritars"...

Bet kas bus, jei tauta nepritars ir pasipriešins neįgaliotiems jos teisių siaurintojams?

Atminkime, kad mes ne Kinai ir negalime leisti sau užsimanę žaisti valstybės likimu!"

Vadinasi piliečiai iš anksto pasisako, kad jie nepritars klerikališkai-kiniškai politikai.

GERISI KAPITALIZMO PADARAIS

Bolševikų poetas V. Žalionis, apdainuodamas Maskvą štai ką pasako:

"Ir kiek naujų gražių
namų!
Tik ramščiai, geležis ir
plytos.
Šalin sulinkusios
klipytos!
Betono žavi gražumu
Šulai naujų, didžių
namų."

Betono namas, juk tai yra buržuazinis padaras, kas matomai linksmina ir bolševikus. Apart to, juos dar linksmina ir darbininkų šutimas fabrikų smarvėje, nes sako:

"Linksmi ir priemiesčių
vaizdai —
Ten kaminų vyniojas
dumai,
Ten fabrikų raudoni
rumai,
Elektros driekiasi laidai
Mums brangus priemiesčių vaizdai."

KARO STOVIS KUNIGUS NELIEČIA

"Lietuvos Žinios" rašo:

"PAEŽERIAI, Vilkaviškio aps. Šių metų sausio mėnesio 17 d., 12 val. nakties keliu eidami dainavo 3 kunigai, 2 moterys ar panelės ir Paežerių A. su raudonai marga kepuraite. Žmonės stebisi, kas tai buvo per procesija, kad žiemą vidunakty ir karo stoviui esant kunigai su moterimis traukia ir čiulba ulba."

Sulyg pranešimo, tai kunigus su panelėmis karo stovis neliečia. Jie gali sau linksmai dainuodami naktimis vaikščioti. Gi kada Amerikos lietuviams žinomas p. J. W. Liutas, Kalėdų naktyje, apie 1 val. Kaune ėjo namo, tai tapo sulaikytas ir nubaustas užsimokėti 50 litų. Nestebėtina, kad Lietuvos dvasiškija ir rėkia, jog karo stovis reikalingas "valstybės apsaugai".

LIETUVOS GYVENTOJAI BE LAIKRAŠČIŲ

"Lietuvos Žinios" štai ką praneša:

"Tenka patirti, kad visam laikui uždrausta įleisti Lietuvon šie laikraščiai: "Der Band", "Deutsche Arbeiter Zeitung", ,Amerikos "Naujienos" (soc. dem.) "Šakė", "Ruski Golos" "Freischaft".

"Iki Kovo m. 15 d. uždrausta įleisti Lietuvon Amerikos lietuvių laikraščiai: "Vienybė", (Amerik. lietuvių tautininkų laikraštis) "Keleivis" (socialdemokratų) "Tėvynė" (Amerikos lietuvių susivienijimo organas), "Sandara" (Amer. lietuvių tautinės Sandaros organas), "Jaunakas Zinas" (iš Rygos), "Rigas Zinas" ir "Litauische Rundschau".

"Visai uždaryta, kaip praneša "Socialdemokratas," "Paštininkų Žodis", "Aušrinė", "Proletaras".

Kiek teko patirti, tai Lietuvos žmonės daugiau skaitydavo Amerikoje leidžiamus lietuviškus laikraščius negu Lietuvoje. Kada dabar Amerikos lietuvių laikraščiai neleidžiami, tai Lietuvos gyventojai liko be laikraščių. Lietuvos gyventojai liko nežinystėje. Lietuvoje leidžiami laikraščiai negali tarti tiesos žodį, priversti išeiti tik pasakaitėmis užpildyti. Tai ve, kaip p. Smetona su klerikalais šviečia Lietuvos liaudį!

Vasario 16 Reikšmė.

Sąmoningam ir nuoširdžiam lietuviui vasario 16 d. turi begalinę reikšmę— tai diena **Lietuvos nepriklausomybės!** Po ilgų šimtmečių vergijos, kentėjimų ir paniekos, 1918 metų vasario 16 d. Lietuvių Tautos Taryba paskelbė pasaulinį, kad Lietuva jau yra laisva ir savaranki respublika.

Lietuvos nepriklausomybės obalsiai tai šen, tai ten jau buvo girdisi gan senai. Apie 1890, 1895, 1900 metų laikotarpy Lietuvoje prakiutusių ukininkų vaikai jau spėjo kai kur baigti gimnazijas. Įstoję Rusijos universitetuose, susidraugavo su įvairių pavergtųjų tautų demokratiniais nusistatymo jaunuomene, kuri juo toliau, juo garsiau kalbėjo apie mirtiną kovą caro valdžiai, apie politinę laisvę, apie demokratinę tvarką pavergtuose kraštuose. Visa tai labai atsiliepė į jaunų prislėgtos tautos sunų jautrias sielas ir čia jie paliko uoliausiais Lietuvai naujo gyvenimo skelbėjais. Už tai ne vienam jų teko atsidurti ir kalėjimuose, ir net Sibire.

Tokis tautiniai atbudusių Lietuvos sunų balsas nelabai maloniai atsimušė į ausis netik raudonsiulių žandarų, bet ir pilvotų klebonų. Klebonų santykiai su caro biurokratais buvo pusėtinai geri. Kartais kad ir paaštrėdavo, bet netrukus vėl atslugdavo ir biurokratai su tėveliais vėl kumuodavosi, kazyruodavo, medžiodavo, puotaudavo ir tt. Carizmo slogučiui besmaugiant Lietuvą ir jos žmones, ko gi truko ištižusiem Lietuvos kunigam? Visa carizmo tvarka tėveliam buvo žemės rojus; jie buvo širdim prie jos prilipę ir niekados nemanė skirtis.

Taigi visai naturalu, kad 1900 metų pabaigoje savo laikrašty "Tėvynės Sargė" įsidrasinę jie šitaip užgiedojo:

"Mes sargiečiai neužsiimame klausimu, kaip Lietuvai butų geriaus: po Lenkų, po Maskolių valdžia ar nė vieno nuo ko neprigulinciai. Nebuvo Lietuvai gerai su Lenkais; politiszką Lietuvos neprigulmystę skaitome už tuščią svajonę ir **priesz ana iszreikszta neva Lietuviszkos Social-Demokratiszkos part. iszleidžiamose knygelėse, atvirai protesuojame.** Sargiecziai,o su jais visa konservatiszka lyg kaulų smegenų Lietuva, pripažįsta Rosijos Ciesorių už tikrą savo valdoną; nuo Rosijos nerupinas skirtis, tik reikalauja ir reikalaus godojimo musų katalikystės ir tautystės".

Tai ve kokiais Lietuvai ištikimais žmonėmis buvo ir dar tebėra lietuviški tėveliai. Nors šiandien jų lupos ir sako "Lietuva tėvynė musų", bet jų širdyse dar vis tebestovi jei ne "Bože Caria chrani," tai "Božė cos Polskę". Šių dienų jų visas elgėsis tai kuo aiškiausiai rodo.

Taigi, kiek Lietuvoje demokratinės spėkos galėjo susikoncentruoti ir dėjo pastangas išjudinimui masių kovai už Lietuvos nepriklausomybę, tiek išsigimusi kunigija stengėsi visam tam priešintis. Lietuviškos klebonijos pavirto caro šnipų lizdais. Didelė didžiuma uoliausių tėvynainių-litvomanų, kuriem teko atsidurti kalėjimuose, kiti tapo išguiti į Sibirę tyrus, buvo išduoti lietuvių kunigų. Buvo net šimtai tokių atsitikimų, kad senutės motinos nuėję išpažinties, ačių gudriem kunigų šnipinėjimam, visai netyčia išduodavo savo sunus, ir po išpažinties parėję namo jau rasdavo žandarius kratą darant.

Bet, galų gale, visa ta kunigų teikiamoji caro biurokratam pagelba nebegalėjo atsilaikyti prieš vis labiau ir labiau siubuojančią litvomaniją. 1905 metais visoj Rusijoj kilo revoliucija, kuri iš pat pamatų supurtė visą carizmo galybę. Vis labiau ir labiau ir labiau nerimo pavergtos tautos, kurių tarpe ir lietuviai sušaukė Vilniuje Didyjį Tautos Seimą, kuriame pirmu kartu pasireiškė, išsigimusių kunigų nelaimei (ar laimei), gyvoji visos tautos stipri valia— **gana vergauti, šalin rusų jungą, — Lietuva turi buti laisva, savaranki ir demokratinė!**

Tai tokis buvo naujasis tautos žodis, išsiveržęs iš širdies pačios gelmės. Ir jis stojosi kunu!

Po Didžiajam Vilniaus Seimui dar praslinko 12 ilgų metų. Tai buvo didžiam darbui prisirengimo laikotarpis. Per visą tą laiką lietuvių tautinis atbudimas augo stebėtina sparta. Ir jis, prie susidėjusių aplinkybių, 1918 metais pasiekė to laipsnio, kad vasario 16 d. Lietuvių Tautos Taryba, pildydama tautos valią, apvainikavo Lietuvą nepriklausomybės vainiku! Ir šių metų vasario 16 d. mes šventėm jau devynių metų sukaktuves Lietuvos nepriklausomo gyvenimo.

Deja, šiandien Lietuva nors jau yra nepriklausoma, bet ji dar nėra laisva. Ir kova už jos laisvę dar toli gražu nepasibaigė. Lietuviški carberniai, kurie vergiškai laižė cariškų despotų kruvinas batus ir rėmė juos visomis spėkomis, jau spėjo susisukti sau šiltas guštas nepriklausomoje Lietuvoje. Carizmo laikais jie buvo tik pastumdėliais cariškų biurokratų, šiandien jau patys paliko niekeno nevaržomais carukais, kurie, sulyg Vatikano direktyvų, šimtą kartų skaudžiau alina Lietuvos suvargusią liaudį ir plėsia valstybės turtus savo asmeniniem ir partiniem reikalam.

Šitas brudas iš Lietuvos nebus išsluotas, tol Lietuvos liaudis šviesesnės ir ramesnės valandos neturės.

Kad apvalius Lietuvą nuo minėto brudo, darbas yra nelengvas. Bet jis turės buti atliktas. Lietuvos demokratines jėgas klerikaliniai fašistai dar nepajėgė sunaikinti. Idealistų, tikrų tėvynainių, viskuo pasiaukojusių tėvynės labui sunų Lietuva šiandien turi daugiau, negu kuomet nors pirmiau. Ir jie ras budus ir progas nuvalymui nuo Lietuvos veido visokių anti-lietuviškų srutų.

Šimtmečius vergta, pakėlus neaprašomas baudžiavos baisybes, 40 metų kalinta be proto ir raštо lietuvių tauta šiandien betgi jau yra nepriklausoma. Neims jai ilgai pasiliuosuoti nuo Romos imperialistų protinės hegemonijos ir fizinės vergijos. Tai yra tik trumpo laiko klausimas.

Didžiojo Tautos Seimo Vilniuje mesti obalsiai turi įsikunyti Lietuvos gyvenime. **Lietuva turi but ir bus laisva nuo visokių svetimų dievų globos. Prakilniausių lietuvių pralietas kraujas, paaukota sveikata ir gyvastys, pašvęsti amžiai darbui del Lietuvos ir jos liaudies laisvės, negali nueiti vėjais. Lai fašistuojantys Lietuvos neprieteliai tai atmena!**

J. Š.

KAZYS IR DĖDĖ

— Sveikas, dėde! Kodel tokis nusiminęs atrodai?

— Aš, vaike manau, kad tau reikia gerai išlupti kailis, tai tada ir man tiek nusiminimų nebus.

— O ką gi blogo aš tau padariau?

— Ar tu neatmeni ką tu man pasakojai pereitą sykį?

— Aš nieko blogo tau nesakiau.

— Kaip gi ne: tu man patarei nueiti ir paklausti kur randasi pekla. Aš vaike tavęs paklausęs taip padariau.

— Tai kas blogo tame?

— Nagi vaike, vos tik tokį klausimą kunigui pastaciau, tai jis suriks ant manęs, kad aš su bedievis ir be jokių ceremonijų liepė man kogreičiausiai išeiti. Aš visokiais budais ėmiau bažytis ir aiškintis ir vos nevos perkalbėjau nurodydamas, kad tai tu man liepei taip padaryti.

— Tai tu, dėde, nesužinojai kur randasi pekla?

— Nesužinojau ir man nėra reikalo žinoti, nes aš esu geras katalikas ir peklon neisiu. Jeigu kokį grieką kada papildau, tai tuoj išsispaviedoju ir vėl klin. Su jumims bedieviais kas kitas. Jųs visokius dalykus išmislinate ir prirašote į savo gazietas o spaviednės neinate.

— O ką tokio blogo ir melagingo dėde radai musų parašyta?

— Jus, vaike, apie visokius daiktus prirašote ir žmones atšaldote nuo tikėjimo. Kuris katalikas tik paskaito jusų laikraščius, tai žiurėk jau tas kunigui ir nebuna paklusnas.

— Tas nieko blogo nereiškia.

— Kaip tai nereiškia. Juk žmones jusų gazietas skaitydami kaip tik ir buvo suklaidinti. Jie net ir Lietuvoje buvo išsirinkę bedievių valdžią, kuri Lietuvą butų padariusi bedieviška ir Dievo. koronę užtraukusi.

— Visai ne, dėde. Musų valdžia, kuri buvo išrinkta ir pradėjo valdyti Lietuvą, kaip itk stengėsi sukurti gerovę. Ji nors buvo jusų vadinama bedieviška, bet daugiau savo darbais įrodė atatinkanti Dievo prisakymams negu jusų šiandieninė vadinama katalikiška. Ta buvusi "bedievių" valdžia stengėsi sudaryti valstybėje tokią tvarką, kuria butų pasidžiaugęs kiekvienas katalikas. Jeigu tu, dėde, esi katalikas, tai turi žinoti, kad Kristaus yra pasakyta neužmušk. Buvusioji valdžia kaip tik vengė žmonių užmušimą ir nei vieno neužmušė. Gi šiandieninė valdžia, kurios priešakyje randasi politikieriai kunigai, jau keliatą žmonių sušaudė. Apart to, buvusioji valdžia nedarė to blogo, kas jai butų buvę negero. Šiandieninė valdžia elgiasi visai priešingai. Ji vieton kišti kalėjimą prasikaitusius žaikus ir šmugelninkus, kiša visai nekaltus žmones. Tai kur pas jumis artymo meilė?

— Bedievis vaike, nėra jokis artimas ir jo mylėti negalima.

— Tai jus, dėde, t darydami labai griešinate Juk šventraštyje yra pasakyta, kad kadaise Kristus palikęs 99 avis ėjo ieškoti vienos paklydusios.

— Dabar, vaike, jau ne tie čėsai. Šiandieną bedieviai yra tokis gudrus narodas, kad su jais baikų nėra. Pradėk tu su bedieviu diskusijas daryti, tai žiurėk liksi sumaltas ir pats tuoj gali palikti bedieviu.

— Tai kas tame kaltas jeigu bedieviai vadinam turi aukštesnį proto išauklėjimą ir tinkamiausia moka gyvenimo reikalus išaiškinti.

— Aš vaike, apie tokius dalykus mažai nusimanau. Tad geriaus aš eisiu ir gerai pagalvojęs prisirengsiu, o kitą sykį aš tau parodysiu kur teisybė ir tu pats prisipažinsi jog buvai paklydęs.

— Gerai, dėde. Tai ko liauk sveikas, kitą kart mudu pakalbėsime apie tą kurie šiandieniniai laikraščiai geresni ir kurie bedieviškesni, katalikiški ar bedieviški.

JUOKAI

Du įvairus dalykai, vienas į antrą panašus.

— Pasakyk man, —klausia mokytojas mažą vaiką kiek turime sakramentų?

— Šešis.

— Kaip tai, juk per tikybos pamokas minėdavau septynis. Ar jau užmiršai?

— Ne, ponas mokytojau, bet mamytė andai bardamasi su tėveliu sakė, kad moterystė ir atgailą tai vis viena.

Teisme.

Teisėjas. — Ar supratai nusprendimą?

Kaltininkas. — Taip, labai supratau: taip aiškiai ponas teisėjas perskaitęi ir nesuprasiu!

Teisėjas: — Taigi esi nuteistas trims savaitėms kalėjimo ir užmokėti bylos išlaidas.

Kaltininkas. Ar šitaip? To tai aš nesupratau.

Broliai Sandariečiai!

Dar vieną kartą Sanrara nesugebėjo rasti tinkamos išeities, šį kartą iš netikėtai susidariusios Lietuvoje politinės padėties.

Broliai, sandariečiai! Daugiau negu kuomet praeity, šiandien Lietuva yra reikalinga Amerikos lietuvių simpatijos ir pagalbos. Šiandien Lietuvai reikalinga tikrų draugų, tyro patriotizmo ir didelio pasiaukavimo, bent iš musų, amerikiečių, pusės. Šiandie reikalinga subendrinti Amerikos lietuvių politinės nuovokos skirtumą ir padidinti akciją prieš Lietuvos naminius priešus.

Jei musų burliokuojanti, žydų pastumdėliai, lietuviai, garbindami Leniną, čia Amerikoje graužiasi į tautines organizacijas ir demoralizuoja Lietuvos ex-kaimietį tai, pamanykite, ką jie daro budami namie — prie Lietuvos Npriklausomybės arterijos nešvarius nagus laikydami? Užsikrėtę lietuviai žydiškr internacionalizmu, pasivergę jų propagandai ir, netekę tėvynės, teisingiau pasakius — tėvynę panikinę, išsijuosę dirba sveti miems pasaulio darbininkų laimės jieškodami. Praburliokavę Lietuvą neras jie vietos Palestinoj! Žydiška burliokavimas, jus jį vadinat bolšvizmu-komunizmu yra ta bjauroji leprosy ant jaunutės, tautų šeimoj Lietuvos ir kaipo tokia, drauge su josios aukomis privalo but izoliuota.

Musų laikraščiai ir liaudiniai (geriau butų pasakius šiaudiniai) lyderiai savo nelemtais protestais ir pašalinių tikslų politika atstumia nuo Lietuvos paskutinį jos šelpėją; gesina jų širdyse likusią kibirkštį meilės ir pasišventimo tautai. Provokuojančiais antgalviais ir persudyta kritika bei šmeižtais musų laikraštyje kreipia į savę kaimynų domėsį, ir skokiais karliukais jie mus mato! Tokia taktika išgverina musų organizacijas, pjudo draugą prieš draugą ir griauja pamatus bizniui kuris ligšiol pasilaikė tautiniuose rėmuose.

Kur dingo Amerikos lietuvių galingas žodis? Jų dešimt ir penkiolika tukstantiniai masiniai mitingai? Ar galima tikėti, kad pavergtos tautos nariai, Amerikoj prisiglaude, darbu ir parama tėvyniai daugiau reiškė negu šių dienų Nepriklausomos Lietuvos laisvas išeivys?

Dirbdami del tautos Nepriklausomybės — skaisčiausio tautos ideało —Lietuvos išeiviai Amerikoje ramiai ilsėjos po sunkių dienos darbų. Kaip galima buti ramiu šiandien matant dalį tų pačių veikėjų juroje įsivaiądinimų ir prasimanymų, skandinant taip brangiai išgautą, jaunutę, Lietuvos Nepriklausomybę?

Deka Jungtinių Valstijų laisvės pranokėjams ir emancipatoriams, pagalios mųs pačių lietuvių prelegentams, prakalbininkams ir liaudiniams veikėjams amerikiečiai-lietuviai gyvena ištekliuje. Tėvynei likus npriklausoma jie didžiuojasi savo tautybe. Gerų norų taurė yra kupina energijos.

Turime Prekybos Rumų Tarybas, turime nacionalių organizacijų Pildomasias Tarybas, pagalios turime nesenai susitvėrusią su garsiais obalsiais. Amerikos Lietuvių Taryba ir jei patriotų esama, iš jųs Amerikos lietuviai laukia smagenų ir neklystančio žingsnio.

Iškelkite (augščiau savo galvų) Nepriklausomos Lietuvos Veliavą su obalsiu: "Vienybėje galybė"!

Įčiepykime į musų tautinės gyvybės cirkuliaciją šio momento skaisčiausį idealą: Lietuva — lietuviams!

Kvieskite mus prie didelio, prakilnaus darbo, bet neveskite mus į piktą!

Dr. K. Drangelis.

Kopiją siunčiu "Sandarai", "Venybei" ir "Naujienoms". **K. D**

Nuo Redakcijos: Pripažindami tą, jog laikraštis yra liaudies tribuna, dedame gerb. Dr. Drangelio raštą, bet matome reikalą savas mintis pareikšti.

Taip. Sandariečiai turėjo ir turi obalsius: Lietuva Lietuviams ir Vienybėje Galybė. Bet deja, ne visi tais obalsiais vadovaujasi Smurtininkai darydami žygį kaip tik turėjo obalsį jog Lietuva jiems, o ne lietuviam, nes lietuvių išrinktąją valdžię vertė ir savęs kelbė viešpačiais visa neatsižvelgdami į tai, ką liaudis pasakys ir kokis likimas Lietuvą laukia ryto jų sulaukus. Šiandien nutiskime prieš vieną, ryto gavęs drąsos tokį žygį darys kitas, nes žinos, kad i jam pasipriešinimų nebus Jeigu pasirodė musų tautiniuose dirvonuose negeistinos piktžolės, nieko nelaukdami raukime jas iš saknų, nes įsikerejusios nustelbs musų tautinius kulturinius diegus. Taisykime be atidėliojimo kas taisytina, bet Lietuvos nepamirškime. Sandariečiai kaip tik tokio nusistatymo ir laikosi.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Laivas Suvėlavo 5 Savaites.

CHESTER, Pa. — Tavorinis laivas H. R. Bentley atplaukė čionais, kuris suvėlavo net penkes savaites. Jis išplaukė iš Nova Scotia ir jurėse jį pagavo baisios audros. Grumdamos su audromis jurių vyduryje turėjo stovėti ant tos.

Medikalė Degtinė Naudojama Girtuoklystei

CHICAGO. ILL. — Amerikos Medikalės Associacijos pirmininkas Dr. Bevan paskelbė, kad iš 100 daktarų išduotų receptų, neva medikaliam dalykam 99 yra girtuokliavimo tikslams. Jis tokį daktarų elgėsį vadina butlegeriavimu.

Kinas Suvalgė Šešką

QUINCY, Mass. — Vienas policmanas nušovė šešką. Tai pamatęs kinas paprašė, kad jam atiduotų, nes turėsiąs gerą vakarienę. Jam šeškas buvo atiduotas ir jis jį suvalgė Džiaugėsi, kad turėjęs gerą vakarienę.

NENUSISEKUSIOS VEDYBOS.

LIUDVINAVAS, Mariamp. aps. Lapkricio mėn. pereitų metų Posudonės kaime jau suaugęs vyras ukininkas Radzevičius daug metų ieškojo sau žmonos su didele dalia, galų gale surado ir apsivedė su Mekšriute nuo Pilviškių.

Bet kaip tik po vestuvių, taip tuoj pradėjo vienas kito neapkęsti. Nepraėjus ir porai mėnesių po vestuvių sausio 20 d. atvažiave žmonos giminės išvežė išvežė kraičius ir žmoną atgal į tėviškę.

Na, ar nepamokinima tiems jaunavedžiams, kurie tik žiuri, kad butų turingas ar turtinga, o į draugo ar draugės protą ir budą suvis neatsižvelgia.

ATLEIDO DIREKTORIŲ

Sausio 19 d. vidaus reikalu ministeris be jokių motyvų atleido nuo pareigų savivaldybių departamento direktorių p. J. Vilkaitį.

GYDOMASIS ŠALTINIS KAUNE

D-ras Venckunas susekė Kaune Žemutiniuose Šančiuose esantį mineralinį gydomąjį šaltinį. Toj vietoj manoma įtaisyti gydykla.

PROTESTO REZOLIUCIJOS.

HAMTRAMCK, MICH.

Vietos lietuviai savo masiniame suisrinkime, sausio 15 d. pareiškė:

1. Pasmerkiame Lietuvos fašistus nuvertusius demokratinę valdžią.

2. Reikalauja, kad diktatura butų panaikinta ir atstatyta demaokratinė valdžia.

3. Reikalauja paleisti suimtus politnius kalinius.

Pasirašo:

A. Melnikaitis, pirm.,
A. Kizis, sekr.

WATERBURY, CONN.

Waterburio lietuviai, susirinkę masiniame mitinge, sausio 30 d. pareiškia

Griežtai pasmerkiame fašistus.

Pasižadame vesti griežtą kovą kol bus atstatyta konstitucijinė valdžia.

Šaukiame visus Amerikos lietuvius kovoti prieš smurtininkus.

Reikalaujame paliuosuoti politinus kalinius.

Pasirašo: **V. Jokubonis**

Waterburio Šviesos Drjes Protestas

Smerkiame Lietuvos klerikališkus fašistus.

Reikalaujame sugrąžinti buvusią žmonių rinktąją valdžią.

Pasižadame visokiais budais kovoti prieš fašistus ir remti Lietuvos liaudį toje kovoje.

Pasirašo:

K. Sabutis, pirm.,
K. Ramanauskas, rašt.
P. Pliuščikas, iždi.

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuviai susirinkę masiniame mitinge, sausio 30 d. įpareiškia:

1. Griežčiausia pasmerkiame fašistų padarytą žygį.

2. Reikalaujam atstatyti konstitucijinę tvarką ir šalies gyventojų rinktinę valdžią.

3. Kveičame Amerikos lietuvius kovoti prieš fašistus.

Pasirašo:

J. J. Mockaitis, pirm.,
A. A. Sapega, rašt.

GRAND RAPIDS, MICH

Lietuviai susirinkę masiniame mitinge, sausio 30 d. pareiškia:

Griežtai smerkiam smurtininkus.

Atsisakome pripažinti Smetoną ir Voldemarą teisėtais Lietuvos valdonais.

Nenuleisime rankas ir dirbsime iki tol, kol Lietuvoje bus atstatyta demokratinė valdžia.

Gelbėsim Lietuvos žmones nusikratyt fašistų jungą.

Pasirašo:

T. Aleksiunas, pirm.,
S. Naudžius, rašt.

IGNAS J. BARKUS
ADVOKATAS
546-548 Slater Building,
Worcester, Mass.
Ofiso tel: Park 7717
Namų tel.: Cedar 2863-W

Nuo pleiskanų
Naudok
Ruffles

Dr. J. J. Zabarauskas
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoja akis ir
pritaiko akinius
Kreipkites vakarais
414 BROADWAY
S. Boston, Mass. Res. Tel. Talbot 5863

Extra!

"RIMBAS" FAŠISTUS GERIAUSIA NUPLAKA!

Šių metų pirmas "Rimbo" numeris (už du mėnesius) yra labai didelis ir įdomus, nes puikiausiai numaskuoja fasistus. Taip gi telpa daugybė paveikslų kurie atvaizdina fašistų generolus ir jų pakalikus. Tuoj dėk 10c. konvertan ir su savo antrašu nieko nelaukdamas siųsk išleistuvei gavimui vieno numerio. Skubinkit, kad nepriruktų!

"RIMBAS"
1 Bateman Pl., So. Boston, Mass.

Tel. Haymarket 1307 Vakarais iki 6
Subatomis iki 10

Jusų Kreditas Yra Geras

Mes parduodam tiesiai iš musų "wholesale houses" geriausios rųšies vyrų ir moterų drabužius, sermėgas, kailius, auksinius daiktus, rakandus, karpetus, pianus, fonografus, radios, ir t.t., už prieinamą kainą.

Išlygos lengvos — pritaikomos jums.

L. GOLOSOV CO.
39 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS

Šitas kuponas yra vertas $2.00 kaip pirksit.

Sandaros kalendorius

Šių Metų Sandaros Kalendorius Yra Didelio Formato ir Turiningas Raštais

JO ĮTALPA MAŽ DAUG YRA SEKANTI:

1. Kalendorinė dalis.
2. Beletristikos skyrius "Tėvynė ar širdis?" — vaizdas iškovų lietuvių su lenkais senovėje ir vaizdelis — "Tarp sprogstančių rožių."
3. Poezijos skyrius. Naujos, originalės eilės, dar niekeno nematytos.
4. Satyra eilėmis. Čia telpa įvairios juokų originalės eilės, kurios kiekvieną palinksmins.

Čia yra kelios OKUS POKUS'O juokingos eilės. Taipgi telpa "Meilės Kalendorius", kur senbernis negali sau pačią išsirinkti.

5. "Ne viską spangi" sceniškas juokingas veikaliukas. Jis perstato, jog nevisada senberniai gali ženočius apgaudinėti.
6. "Senovės lietuvių tikėjimas" tai puikus straipsnis u senovės lietuvių Dievų paveikslais.
7. Straipsnis "Gyvenimo Ruožai", Strimaičio.
8. Moksliškas straipsnis iš Biologijos.
9. Straipsnis "Musų Žemė".
10. Įvairios informacijos apie Lietuvą
11. Sandaros skyrius, kuriame telpa kai kurių Sandariečių ir Centro Valdybos narių paveikslai.
12. Sutrauka svarbiųjų įvykių Amerikos lietuvių tarpe 1926 metais.
13. Biznierių skelbimai.

Kurių užsakymai yra prisiųsti, administracija tiems jau išsiuntė

Turime pastebėti, kad šiais metais Kalendorius Redakcijos pastangomis, su bendradarbių pagelba, likoorirengtas vien tik iš naujausių originalių raštų. Joki raštai nėra iš niekur perspausdinti. Tokiu budu kalendorius nebus koki imitacija, bet tai naujas originalis kurinys, kuris skaitytojams suteiks daug naujų žinių ir gerų pasiskaitymų.

SANDARIEČIAI, PASISKUBINKITE JĮ UŽSISAKYTI IR SAVO GIMINĖMS Į LIETUVĄ PASIŲSKITE!

KAINA 25 CENTAI

Reikalaukit sekančiu antrašu:

SANDARA
327 E Street So Boston, Mass.

Įvairos Žinios Apie Įvairius Parengimus

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Rašo "Sandaros" Korespondentai

ŠTAI KAS DEDASI PAS MUS.

WORCESTER, Mass. — Vasario 13 d. Aušrelės choras parsikvietė "Čigonus", kad juos nugalėti susirinko 500 publikos. Jau kad čigonai tai čigonai — ir liks čigonais, nes su savo vadu p. J. Dirveliu liko laimėtojais. Taipgi buvo perstatyta "Volgos laivininkai" ir "Sibiro tremtiniai." Kaip vienas taip ir antras yra gražus dalykėliai. Visi savo užduotis atliko labai gerai. Gana puikiai atliko p-lė J. Rauktytė, A. J. Gotautas, A. Janušonis ir F. Skliutas Kreditas aušrelieciams ir jų vaičui p. Dirveliui.

Vasario 10 d. savitarpinė Worcesterio lietuvių paskolos bendrovė Warren hotely turėjo vakarienę, su tikslu susipažinti su visuomene. Pavyko gerai.

SLA. 5 7kp. turėjo trečiųjų teismą del V. Jankausko, buk jis "įžeidęs" kelių komisarų didenybę. Na, ką galima laukti iš tokio teismo. Nagi tą vyrą suspendavo ant šešių mėnesių, nes ta kuopa komisarų priežiuroj tai kitaip ir buti negali. Komisarai sakosi, kad jie kovoja už spaudos ir žodžio laisvę bet patys užčiaupia kitiem burnas. Nejaugi tas yra proletaro gerovei.

Katalikai suvirš 200 žmonių turi nupirkę ant ežero kranto parką vadinamą "Maironio Parkas". Skolos ant jo turi $26,060 vertė esanti apie 36 tukstančius. Uždėjo visiem šėrininkams kas mėnu mokėti po 25c., jei to nedarys, tai iš šėrų atrokuos Susirinkiman taip maža susirinko, kad net valdybą nebuvo iš ko rinkti.

Mirė Jurgis Valinčius 66 metų žmogus, pragyvenęs Worcestery apie 30 metus. Tai buvo pirmutinis šio miesto lietuvis. Buvo nevedęs, laidotuves aprupina graborius M. Civinskas.

Anelė Juzokienė palikė vaiką ir vyrą.

Vasario 12 d. kas nors tvčia uždegė National Ice Cream Co., kurios savininku yra p. P. A. Dėdynas. Kadangi ta sandėlio vieta kiek toliaus nuo gyvenamo namo, tai buvo neapdrausta. Žmogui nuostolių padarė už $2,500.

Worcestery dabar virta nauja gadynė. Jei tik moteris su vyru kiek susipyksta, tai tuoj ir reikalauja persiskyrimo. Spekuliantai ieško persiskyrimo, tuoj bus teismas. Vai jiems reikėtų gero "Rimbo".

Sergiunienė gavo persiskyrimą nuo vyro. Bylą vedė adv. J. J. Barkus.

Birutės draugija rengia teatrą, statys du veikalus: Elenutė ir Mulkiai ir Mulkinyčia. Perstatymas bus vasario 26 d. bažyčios salėje, 41 Providence st.

Aušrelė rengiasi vasario 27 d. perstayti puikų veikala Farmazonai, bus lietuvių salėje, 29 Endicott st.

TMD. 50 kp. laikys savo susirinkimą vasario 27 d. 10 val. ryte, Aušrelės kambariuose. Nariai butinai dalyvaukite.

Sandaros 16 kp. laikys savo susirnkimą nedėlioje, vasario 27 d., Aušrelės kamb. Bus po TMD. susirinkimo. Visi nariai susirinkite ir parodykime, ką Worcesteris gali padaryti Sandaros konteste.

P. A. Dėdynas gavo laišką nuo buvusio Lietuvos Seimo pirmininko Dr. Staugaičio. Laiškas Vinco Kudirkos paminklo reikale.

Vasario 27 d. Lietuvių apšvietos bendrovė rengia savo salėje vakarienę.

Kovo 3-4 dd. lietuvių salėje bus rodomi judami paveikslai iš streikierių gyvenimo. Pelnas bus skiriamas streikieriams.

Ar žinote, kas bus parašyta ir apie ką parašyta sekančią savaitę? Bus labai daug ir svarbių žinių. Tą sužinos tik tie, kurie skaitys "Sandarą"

Žanavykas.

P. GRIGAIČIO PRAKALBOS IR PROTESTO REZOLIUCIJA

GRAND RAPIDS, Mich. — DLD. ir SLA. bendrai abi kuopos sušaukė Grand Raoidso lietuvių masinį mitingą, kad išnešti protesto rezoliuciją prieš Lietuvos klerikalinius fašistus, kurie smurtu nuvertė teisėtą žmonių išrinktą valdžią. Mitingas įvyko sekmadienį, sausio 30 d., šv. Jurgio Draugijos svetainėje. Nors svetainė nemaža, bet žmonių buvo pilnutėlė ką reiškia, kad žmonės suinteresuoti Lietuvos perversmu. Pirmininku D. T. Aleksynui paprašius publiką ramiai užsilaikyti, perstatė kalbėti P. Grigaitį. "Naujienų" redaktorių. Kalbėtojas trumpoj savo kalbo perbėgęs SLA. reikalus ir kokią role losia toji organizacija šios šalies lietuvių gyvenime ir ragino visus prigulėti prie tos organizacijos ir dirbti visiem sutartinai. Toliaus kalbėjo apie Lietuvos perversmą, kas ji pelko ji padarė. Reikia pažiūrėti, kad P. Grigaitis moka taip rimtai ir nuosekliai dalykus išaikinti, tairiad Grand Rapids lietuviai tenai tokią rimta prakalbą girdėjo, ką reiškia ir pačios publikos rimtas ir pavydingas užsilaikymas.

Po prakalbos buvo perskaityta protesto Rezoliucija ir priimta vienbalsiai išskiriant tris, kurie pakėlė rankas priešais. Rezoliucija priėmus, pirmininkas apraše publikos, kad su nestų kiek aukų lėšom padengti. Aukavo šios ypatos: J. Smilgius, $5, po vieną doleri aukavo šie: A. Bernotas, D. Greičaitis, A. Kaisnas, K. Jokubauskas, T. Aleksynas, J. Bračiulis, P. Aleksynas, P. Kauskas, S. Naudžius, K. Survilas, B. Razgunas, A. Dekinaitis, A. Lapinskas, N. Geibuštis, J. Rimkus, M. Kušinskas, K. Vaičiulis. Smulkių aukų surinkta viso— $26.00. Visiem aukavusiem tarėm varde kuopų širdingai ačiū.

Po rinkimui aukų kalbėtojas kalbėjo antru atveju. Jau čia teko biskį ir komunistam, bet šiose prakalbose komunistai apsėjo labai mandagiai, ką jiem reikia atiduoti kreditas. Pabaigus prakalbas, buvo duodami klausimai, į kuriuos kalbėtojas atsakinėjo gana rimtai.

S. Naudžiunas.

MENO DRAUGIJA DARBUOJASI

PITTSBURGH, PA. — Sausio 16 d., 1927 m. šv. Jurgio parapijos svetainėje, South Side, vadovaujant studentui Pauliui Dargiui, antru kartu paruoštas viešas vakaras. Vaidinta "Ponas Daugaloris" (keturių veiksmų komedija, versta iš lenkų kalbos). Be to, paįvairinta muzikale dalimi. Žmonių buvo pilnutė salė. Vaidylos roles atliko gerai. Publika gardžiai pasijuokė ir užganėdinta išsiskirstė. Nors ši draugija nesenai sikurė, tačiaus savo pirmais žingsniais gerai išsireklamavo. Ši draugija turi nemažą burelį narių, su kuriais ji gali darbuotis Pittsburgo lietuvių tarpe. Ji žada, kaip girdėti, pasirodyti ne tik Pittsburge, bet ir kituose Pittsburgo apylinkės miesteliuose. Mano nuosirdus linkėjimas, kad visas Pittsburgo lietuvių jaunimas prisidėtų prie šios Meno draugijos ir bendromis jiegomis platintų tautinę sąmonę lietuvių tarpe.

Jurgis Jesulaitis.

AUKOS KOVAI SU SMURTININKAIS

BINGHAMTON, N. Y. Aukos surinktos Bighamtone lietuvių masiniam mitinge, Sausio 12 d.

P. Grigaičiui kalbant aukojo po $1.00: J. Cinikas, P. B. Balčikonis, A. Liepa, M. Urbas, St. Bučinskas, T. Čižauskienė, T. Varkolienė, J. D. Charne, A. Jankeliunas, F. Vaitekunas, J. Švareika, P. Adomaitis, J. Šatikauskas.

Po 50c. J. Linonis, S. Maslauskas, J. Kaminskas, A. Varkolis, M. Meškunas, A. Krivickas, K. Kapičiauskas. Smulkių aukų surinkta $4.60. Viso labo $21.10.

Visiems aukavusiems varde LSS. 33 kp. ir ALT. S. 64 kp. Tariame nuoširdų ačiū.

Mitingo vedėjai:
Pirm. P. B. Balčikonis.
Sek. F. Vaitekunas.

RUOŠIMASIS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ PAMINĖTI.

NEW BRITAIN, Conn. Per pasidarbavimą ALTS. 32 kp. ir L. U. Varpo draugijos liko sutvertas komitetas kas link apvaikščiojimo Vasario 16 d. nuo apsiskelbimo Lietuvos nepriklausomybės devynių metų, kadangi ta diena yra labai mums brangi, tai mes ją turime apvaikščioti visi lietuviai, nežiurint dabartinės Lietuvos valdžios, bet Lietuva yra musų ir mes ją turime gerbti.

Kadangi tas darbas yra svarbus, tai reikėtų apvaikščioti ne vien sandariečiams ir varpiečiams bet ir abelnai visiems New Britaino lietuviams. Minėtas komitetas nutarė kreiptis visas pašalpines draugijas, kad prisidėtų bendrai veikti. Išrinkta du draugai pereiti per draugijų susirinkimus J. Ragelis ir Andrius Rekus, kviesti draugijas sykiu dalyvauti, kur visos draugijos pritarė. Vasario 6 d. buvo sušauktas susirinkimas, kur visų draugijų atstovai susirinko ir buvo galutinas aptarimas.

Komisija pranešė, kad kalbėtojas bus Dr. Vinikas, dalyvaus L. N. Varpo Choras ir vietiniai solistai ir solistės. Kadangi Vasario 16 d. pripuola darbo dienoj tas buvo atlikta vasario 20 d.

New Britanietis

BOLŠEVIKAI VERKIA, TARTUM MAMĖS NUPLAKTI.

PITTSBURGH, PA. — Vasario 23 d. seredos vakare, bus Vaičkus Pittsburge, kur duos savo perstatymus LMD. svetainėje. Su Viačkum bus visa jo grupė kaip tai p. Pola Tendžiulytė, J. Sankunas ir kiti. Vaičkų ir jo grupę jau Pittsburgiečiams kartą teko matyti, tai jau daugelis žino, kad Vaičkaus Teatrą tai butinai reikia pamatyt. Rengia SLA. 40-ta kuopa.

J. D. Sliekelis verkia "Laisvės" Nr. 30, kam aš parašiau Bimbos prakalbas ir rašiau, kad iš rinktų pinigų Lietuvos suareštuotųjų šeimynoms gelbėti neužteks Bimbai Belionė lėšas užmokėti. Tai vietoje paaiškinti, kas apmokėjo Bimbos tikietą, Sliekelis mane darko kaip imanydamas, mat pataikiau skaudžiausion vieton. Doleris tai komunistų naujas obalsis. Prisimena žmogelis ir 1919 metus, kada buvo daug žmonių į komunistų išvadžiojimus įsitikėję ir buvo didžiuma tai lengva ir su priešu kovot, bet bėda dabar, kada komunistų visi pasitraukė ir liko Sliekelis vienas. Na ir tokiai aukšiniai progai čia Virbickas gali pakenkti, kada doleriai tik pradeda plaukti Lietuvos darbininkams juk tai gražus obalsis. Bet broluži kiek ju esate pririnkę visokiems apsigynimams, bet kur jus dedat tik Trockis žino.

J. Virbickas

Amerikos Teatras.

Suvienytos Valstijos turtingiausia šalis pasaulyje. Įvairuose dalykuose senai jau pralenkė kitas net senesnias tautas. Bet teatras, o ypač drama Amerikoje riogso pusėtinai žemai. Apšviestesni amerikonai: profesoriai, autoriai, rašėjai-kritikai gerai tą permato ir gan tankiai paudoje apie Amerikos teatrą apgailėstaudami rašo. Nors labai įstabu bet juk grynas faktas, kad Amerika neturi savo išsivystiusios dramos, kur aiškiai atspindėtų Amerikos gyventojų budas, ypatybės ir t. t. Šiame dalyke Europinės tautos o ypač Rusija, Vokietija, Anglija ir Prancuzija stovi ant augštesnio laipsnio. Anglijos drama turi nemažą įtekmę ant Amerikos dramos, kuri ir yra pusėtina suanglizuota. Bet abelnai žiurint į Amerikos teatrą mes matome kad jis yra mažai pamokinantis ir tik taikomas liaudžiai kaipo pasilinksminimas. Gi aukštesnės klasės publika nieko naudingo jame nemato už tai tankiai ir nusiskundžia. Pažvelgk į visos Amerikos šio sezono repertuarą matysime, kad mažai yra lošiama dramų, bei rimtesnių komedijų, bet daugiausia tuščios ne įdomios, tankiai net nelabai švarios, komedijėlės. Kodel gi taip yra? Gan aiškiai. Amerikos scena-teatras kapitalistų ir trustų rankose taip kaip ir bile kokia prekyba. Scena Amerikoje ne institucija., ne mokslo ir dailės įstaiga bet "biznio". taip kaip nevyginant bučernės, valgyklos ir tt.

Kadangi Amerikos prekyba beveik žydų rankose todel ir teatras panašiai. Sulig statistikos visas Amerikos teatras beveik žydų rankose. Butent 80 nšimt. žydai kontroliuoja.

Žinodami kad žydai yra geri biznieriai, todel nesistebim, kad jie ir teatrą su komercializavo. Kaip panašiai krautvininkas bando itikti pirkėjams, duodamas jiems tokių prekių kokias jie reikalauja, visai nesirupindamas ar to prekės pirkėjui eis ant sveikatos ar ne, tai ir tie teatrininkai duoda žmonėms tokia jie reikalauja, kas jam pigiau atsieina, kas jam kišenius pripils, visai nesirupindami ar veikalas pastatytas atneš kokią sielai naudą žiurėtojui ar ne. Tokiu budu Amerikos teatras ir nupuoles. Teatrininkas vienas už kitą jieško tokių reikalų. Kad tik užidomauti žiurėtojus. Tankiai pastato net pusėtinai "riebius veikalus", kur matosi šlykščių scenų, girdisi keiksmų ir gan negražių išsitarimų. Ant tokių reikalų publikos netruksta ir teatrininkui "good bussines". Publika jau ant tiek įpratinta kad nieko rimtesnio ir nenori matyti. Autoriai prisipažįsta kad nenorėdami badaut pataikauja publikai ir rašo tokius veikalus kad publikai patiktų, nors toli gražu gal patys nesutinka su veikalo tema. Rašėjui šio straipsnio teko gan daug matyti įvairių veikalų. Kai kurie rimtesni autoriai bando neva rimtesnius veikalus rašyti, neva dramas, bet negali apseiti be įmaišimo "komedijos" ir tokiu budu veikalas išeina tikras mišinys, todelei jis ji užvadina "komedija-drama".

Kiekvienas žmogus apsipažinęs su dramos teorija žino kas tai yra drama žino kad dramoj juokų neprivalo buti, žino, kad pats dramatiškas veikalo punktas turi buti ant pat pabaigos uždarant uždangą. Bet Amerikos autoriai parašo užbaigas visuomet linksmas, nes publika neva to reikalauja.

Veikalas ėjęs gan ilgą laiką ant scenos ir dabar padarytos į krutamus paveikslus, iš kareivių gyvenimo karės laiku ant fronto vardu "What price glory" (Kiek kainuoja garbė) perstato kareivių padykusį, palaidų, patvirkusį gyvenimą. Tenai lošia vien vyrai išskiriant vienos apviltos francuzės mergaites. Tenai matosi girtuokliavimas, negražios kalbos ir keiksmų, keiksmų... Jeigu klausytojas nedrąsus ir rimtesnis turi paraudonuoti kaip vėžys. Bet užtai kitiems tinka... "Vot, girdi, tai bent veikalas!" Tai Amerikos scenos perlai. Anot Amerikos dramos kritikų, Amerikos scena buvusi bent kiek rimtesnė apie 50 metų tam atgal. Tuomet lošta klasiški veikalai kaip tai: Šekspyro, Šilerio ir kitų žymių autorių. Dabar berods yra pora teatrališkų trupių pavadovyste senų idealistų aktorių, kurie nieko kito nelošia kaip tik klasiškas dramas bei tragedijas. Pasisekimas menkas. Tankiai tenka lošti pustuščiuose teatruose. Kai kuriuose miestuose pagelbsti kai kurios prakilnesnės moksliškos organizacijos.

Rimtesni Amerikos rašėjai ir profesoriai yra pusėtinai susirupnę tokiu Amerikos teatro stoviu ir bando savo straipsniais atkreipti amerikiečių domę į tai. Jie net ragina kad kolegijos, universitetai ir mokyklos loštų daugiau prieinamomis kainomis rimtus veikalus ir tokiu budu pratintų liaudį prie rimtumo. Taipgi yra raginami ir rašytoriai, kad rašytų rimtus veikalus, sutverdami originalę savotiską Amerikos dramą, atspindanti tikrą Amerikos gyvenimą.

Bet ar tas kuomet įvyks sunku įspėti, nes jau liaudis perdaug pripranta prie tuščių kvailiškų veikalų ir kas kart vis eina ne geryn, bet blogyn.

Bl. Kadagutis.

Protokolas.

Amerikos Lietuvių Tarybos Konferencijos įvykusios Sausio 16 d. 1926, Brooklyn, N. Y.

SESIJA PIRMA

1. Amerikos Lietuvių Tarybos Konferenciją atidarė laikinai einantis pirmininko pereigas adv. F. J. Bagočius, 10 val. ryte, pabrieždamas trumpoj kalbej reikalą kuriuo konferencija yra sušaukta.

2. Tarybos atstovų konferencijoj dalyvavo: F. J. Bagočius, N. Rastenis, D. P. Pilka, V. F. Jankauskas, S. Michelsonas, J. O. Širvydas, J. V. Grinius, P. Grigaitis, J. M. Buchinskas, P. M. Balchikonis, K. Liutkus, V. Poška, Dr. M. J. Vinikas, Dr. G. J. Klimas, S. E. Vitaitis (įgaliotas vietoj C. P. Yurgeliuno).

3. Pasiulytas adv. Bagočiaus dienotvarkės programas didžiumos parėmtas ir vienbalsiai priimtas.

4. J. O. Širvydo įnešimas paremtas ir vienbalsiai priimtas, kad Penkto Visuotino Amerikos Lietuvių Seimo Protokolo neskaityti, bet palikti ant stalo del informacijų.

5. F. J. Bagočius, laikinai ėjęs Tarybos pirmininko parcigas, davė raporta: Paaiškėjo, jog Visuotinojo Seimo nusiųstas prezidentui Coolidge'ui prašymas, valdžia teisingiau sutvarkytų lietuvių imigraciją, nepasiliko be pasekmių, — lietuvių kvota tapo pakelta nuo 344 iki 494 asmenų metam.

Toliaus, iš buvusio tuomet Lietuvos premjero p. Sleževičiaus gauta paaiškinimas, apie Amerikos lietuvių padėti Lietuvoj. Sleževičiaus dienos — išbuvimas 10 metų Lietuvoj nereikalingas.

Raportas priimtas su gausiais plojimais.

6. Laikino Tarybos sekr. D. P. Pilkos raportas praneša:

a) Kad į Amerikos Lietuvių Tarybą įeina visos Penktojo Seimo numatytos organizacijos.

b) Kad Amerikos Lietuvių Taryba turi 21 atstovą iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų.

c) Kad Taryba randa vis didesnio ir didesnio pritarimo visuomenėj. Raportas priimtas.

7. Laikinas ižd. J. O. Širvydas davė raportą, kad Philadelphijoj laike Seimo sukelti pinigai už saldainės, $50.46, pagal atstovų pageidavima padalinti ir nusiusti sekančiai: Lietuvos Moterų Globos Komitetui, Kaune $25.23: Vilniaus Našlaičių Šelpimo Komitetui per Dr. Alseiką $25.23 (24.00 Amerikos valiuta). Raportas priimtas.

8. Pasiulyta apsvarstyti ir priimti Amerikos Lietuvių Tarybos statutas, kurio projekta buvo paruošęs F. J. Bagočius.

Projektas svarstyta ir priimta punktais.

Padaryta pertrauka vienai valandai.

SESIJA ANTRA.

1. Nutarta išrinkti rezoliucijų komisiją, kuri prirengs numatytais klausimais rezoliucijas. Į komisiją vienbalsiai aprinkti sekantis atstovai: M. J. Vinikas, P. Grigaitis, ir S. E. Vitaitis.

2. Įnešimas paremta ir nutarta, kad butų išleista Amerikos lietuvių Istorija arba albumas, kaip 5-tas Visuotinas Seimas yra numatęs. Darbą atlikti Tarybos Konferencija paveda sekančiai Amerikos lietuvių veikėjų komisijai su S. E. Vitaičiu, "Tėvynės" redaktorium, kaipo pirmininku ir tvarkytojum, kuriam visa medžiaga bus priduodama. Komisija: F. J. Bagočius, V. Daukšis, J. V. Grinius, J. B. Strimaitis, S. E. Vitaitis, J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas ir J. Bagdžiunas.

Amerikos Lietuvių Tarybos Apšvietos Komisija užgirs knygos tinkamuma.

3. Jonas Makauskis pareiskė prašyma vardan Lietuvos veikėjų, kad Amerikos lietuviai duotų visą istorinę medžiagą Lietuvos veikėjams, kaip tai senų dokumentų, laikraščių, knygų ir tt.

4. P-nas Kundretas patiekė skundą del lietuvių "rusifikacijos" Amerikoje. Skundas vienbalsiai priimta ir pavesta Imigracijos komisijai.

5. Rezoliucijų Komisija pasiulė priimti sekančias rezoliucijas:

a) Protesto Rezoliucija del Lietuvos smurto. Rezoliuciją skaitė M. J. Vinikas.

b) Amerikos Lietuvių Tarybos Tikslų ir Principų arba "Credo". Rezoliuciją skaitė P. Grigaitis.

c) Manifesto arba atsišaukimo rezoliuciją skaitė S. E. Vitaitis.

6. Rezoliucijos vienbalsiai priimta (Jau tilpo laikraščiuose).

6. Žodžiu davė raporta Mindaugis Mikolainis iš Jaunuomenės Komiteto veikimo. Jaunuolių Komitetan Plenuoja turėti suvažiavimą.

7. Rinkimas Amerikos Lietuvių Tarybos Komisijų. Slaptu balsavimu penki daugiausia gavę balsų sudarys Pildomąją Komisija, sekantys pasidalys į Ivairias kitas komisijas, kaip statutas nurodo.

8. Išrinkta sekančios komisijos (jau tilpo laikraščiuose).

9. Nutarta, kad sekanti Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija ivyktų apie pabaigą rugpiučio arba pradžia rugsėjo mėnesio, 1927 m.

Konferencija užsidarė 10:30 val. vakare.

Amerikos Lietuvių Tarybos sekrtorius.

D. P. Pilka.

Moteru Skyrius

PASIGYRIMAI

Kai karie lietuviai pradėjo girtis su vaikais, nelyginant žydas su puodais. Kai kurie pastebi savo galingumą, jeigu augina 6 vaikus. Tokius straipsnius paskaičius, net ir man užsinorėjo turėti daugiau vaikų, nors jau iš ličbos esu išėjusi.

Kiekviena seimyna poroje gyvenanti nori tapti tėvu ir motina. Bet jų yra užduotis numatyti kaip tinkamai galės savo kudikius auklėti. Reikia nepamirsti to dalyko, kad jeigu abiem šeimos nariam reikės dirbti dirbtuvėje, tai savaimi aišku, kad palikti vaikučiai nebus tinkamai prižiurimi ir tvarkos namuose nebus. Vaikų turėjimui nereikia gimnazijos ar universitetuose mokslas baigti, bet jų auklėjimui turi iš kalno buti numatytas planas ir kokios yra ir bus galimybės, atsižvelgiant į gyvenimo sąlygas Jeigu šeimyna numato kad jos turtas neišneš tinkamam kudikių auklėjimui, tai geriaus nuo jų susilaikyti. Jei motinai prisieis kudikius palikti ir eiti dirbtuvėn dirbti, tai savaimi aišku, kad ji per dienas savo kudikius matyti negalės ir nesudraus jų nuo blogų palinkimų. Tokiame atsitikime kudikiai tankiai nueina blogais keliais.

Plaukų kirpimas.

Viena moteris rašo, kad plaukų kirpimas ir veidų kvarbomis tepimas yra peiktinas moterų pasielgimas. Kaslink veidų tepimo tai aš nieko nesakau, bet plaukų kirpimą smerkti negalime. Nors aš nesu kirptaplaukė, bet man atrodo, kad nukirptais plaukais daug parankiau ir geriau ir ekonomiškiau, nes nereikia laiko gaišint jų sutaisymui bei kitokių dalykų .

Bobutė.

PROTINGAS SUMANYMAS.

Jau visoms yra aišku kad geriausiu ir naudingiausiu gyvenime dalyku, tai skaitymas naudingų knygų ir laikraščių. Prie to mus ragina netik pažangus gmonės ir laikraščiai bet ragina ir kunigai. Aš kaipo gera katalikė, gyvendama Lietuvoje skaičiau "Šaltinį". Atvažiavus Amerikon keliatą metų skaičiau "Darbininką", kalbu poterius ir einu bažnyčion pildydama ką kunigas sako. Vieną kartą randu kunigo paraginima užsirašyti laikraščius. Tuoj nieko nelaukdama paklausau jo patarimo ir užsirašau "Sandarą", tai jau skaitau du.

Šiais metais skaitydama "Dar-ką" randu net popiežiaus paraginima platinti spaudą ir užsirašiau "Laisvę". Dabar skaitydama tris pradedu svarstyti, kuris iš jų naudingiausis del vargdienio žmogaus.

"Sandara" iš pradžių pasirodė man baisi, nes pradėjo kritikuoti kunigus, nurodydama, kad ne visi kunigai gyvena sulyg savo pašaukimo ir Kristaus mokslo, o daug tik nori turtus susikrauti ir negerbia varguolių.

Net sudrebėjau perskaičiusi ir mąstau, kaipgi tai gali ant dvasiškų vadų taip tauzyti. Mislinu sau, kaip tokius žmones gali šventa žemė nešioti. Prisiminė man "Šaltinis", kuris taip plačiai aprašydavo apie kunigus. Kaip jie augo pas tėvus, su kokiu diržu tėvas jį mušdavo; kaip jis ėjo mokslą ir tt. Apart to kokie jų puikus paveikslai ten tilpdavo. Pilni veidai, kuno sudėjimas gražus, nors žiurėk ir žiurėk dieną naktį! Mano močiutė dažnai man sakydavo, kad nesusidėčiau su bedieviais, bet nuo jų bėgčiau kaip nuo ugnies, kad kartais manę pikta dvasia napsėstų. Mat mirties valandoje priseis su velniu susitikti ir karalystė Dangaus jau pralošta.

Mano Mačiutė darbavosi prie bažnyčios, skalbdavo kunigų, gaspadinių ir bažnytinius rubus. Atlyginimą už sunkų darbą gaudavo mažą, nes kunigas sakydavo, kad už tą darbą didesnis nagradas laukia danguje. O jei motutė susitaupydavo kelis centukus, tai kunigėlis ragindavo paauketi bažnyčiai. Čia man prisiminė ta praeitis ir pasidarė išvada, kad vargingo žmogaus tokis išnaudojimas yra apinlėšimo darbas ir vertas kritikos.

A. L.

PATARKITE MAN

Šiais metais užėjo mada moterims nešioti trumpus andarokus. Aš nors esu aviršu 30 metų moteriškė bet irgi užsimaniau turėti trumpą andaroką. Mano vyras tam baisiai priešingas. Jis man sako, buk mano tokis užsimanymas tai senatvėn kvailavojimo reiškinys. Aš visgi nuo savo geidulio atsisakyti nenorėjau ir bučiau dėkinga išristi kitų moterų mintis šiame klausime.

Magdalėna

DUKTERŲ AUKLĖJIMAS.

Daugelis motinų, kurios auklėja savo dukteris ir nori jas išauklėti tinkamai daro labai dideles klaidas Man teko patėmyti, kad moterys savo dukteris neužpažindina su reikalingais dalykais, kada duktėrų kunas pradeda bręsti į mergystę.

Turime nepamiršti to, kad mergaitė budama brendimo momente, randasi labai keistoj padėty. Ji privale buti kiek galima daugiausiai supažindinta su jos ateities gyvenimu ir jo reiškiniais. Motinos privalumas, savo dukterims viską tinkamai išdėstyti ir teikti patarimus. Kada duktė bus tinkamai supažindinta, kada ji žinos kas kaip gyvenime tinkasi ir kokios iš ko pasekmės buna, tada ji galės atskirti gerą nuo blogo ir nesuklys gyvenimo kelyje. Tad motinos pasirupinkite su dukterimis atviriau pakalbėti kai kuriuose klausimuose, o matysite, kad jusų dukterys eis tinkmesniu keliu ir klaidų, kurios vėliau buna, apverktinos nepapildys.

Motina.

NUŠOVĖ IR NUSIŠOVĖ.

BUBELIAI, Šakių apsk. Sausio 6 d. Turčinų km. uždininko Andriulaičio virtuvėje V rajono pasienio sargybos viršininkas nušovė sargybos policininką J. Podžiuną. Sako Podžiunas buvo padavęs ant viršininko skundą ir pastarajam gręsė bausmė. Viršininkas Kudžma ir savo priešui atkeršijęs ir pats nusišaudamas nuo bausmės pasiliuosavo.

Ką Fašistai Rašo Apie Amerikos Lietuvius.

Lietuvos fašistų organas "Lietuvis" Nr. 2, 1927 m. įdėjo straipsnį "Amerikos lietuviai ir mes" (vadinasi "fašistai). Kad "Sandaros" skaitytojams butų aišku, tai tą straipsnį čion mes visą perspausdiname, o savo pastabas dedame žemiau:

AMERIKOS LIETUVIAI IR MES.

Paskutinį laiką, esant prie Lietuvos valstybės vairo buvusiai vyriausybei, buvo bepradeda atšalti Amerikos lietuvių santykiai su Lietuva. To atšalimo priežastis, be abejo, gludi musų buvusios vyriausybės vidaus ir užsienio politikoje. Yra niekuo nenuginčijamas faktas, kad 90% Amerikoje gyvenančių lietuvių yra organizuoti katalikai ir ištikimi tautininkai. Tautiškumo idėją Amerikos lietuviai be galo brangina Kas seka Amerikos lietuvių spauda, tas žino, kaip dideliai juos suerzino buvusios vyriausybės politika; visi Amerikos lietuvių laikraščiai didžiausių pasipiktinimų aprašo buvusios vyriausybės skaudžius polonizavimo Lietuvos mokyklų ir vyriausybės toleravimo komunistinių partijų Lietuvoje žygius. Mes jau esame spaudos apžvalgoje priminę, kad net Amerikos lietuvių kairiųjų spauda, kaip "Vienybė" priminė, kad buvusioji vyriausybė, legalizuodama pačias kairiasias sroves, veda kraštą į pražuti. Pagaliau Amerikes lietuviai budami geri tautininkai didžiausia širdgėla sutiko žinią, kad buvusioji vyriausybė paskyrė generalinių Lietuvos konsulų Amerikai New Yorke p. Rabinavičių. Tas pasipiktinimas buvo toks didelis, kad Amerikos lietuviai tą faktą buvo iškėlę net per savo Seimą, praėjusiais metais įvykusį. Štai tų faktų akyvaizdoje Amerikos lietuvių santykiai su Lietuva tiek atšalo, kad jų spaudoje randama tokie išsireiškimai: 'Kol prie Lietuvos vairo bus tokia valdžia, kaip dabar, kuri veja iš mokyklos lauk tautyste ir katalikyste, kuri visą Lietuvą apsėjo bolševikų jaučeikomis ir taikosi jai užvilkti raudoną ruba, tol bus geriausia, kad Amerikos Lietuviai užspaus savo kišenes ir Lietuvai nei cento." Jei prie to dar pridėsime morališką tuo atžvilgiu disonansa, tai turėsim pripažinti, kad Amerikos lietuvių santykiai, su Lietuva yra labai pablogėje. Padarytosios valdžios klaidos turi buti naujosios valdžios, ir tikri esame, kad bus. atitaisytos.

Amerikos lietuviai sudaro trečdali musų tautos. Ju parama Lietuvai yra vienintelis didžiausias pliusas, ka jau Lietuva patyrė ne vieną kartą. Neskaitant kas metai Amerikos lietuvių persiunčiamų giminėm 5-6 milijonu dolerių, jie mums padėjo tiesti pirmuosius prekybos ir pramonės pamatus. Kiekvienam kilnesniam Lietuvos darbui Amerikos lietuviai širdingai gelbsti. Jie ir šiandien pasirvže eiti "petys i peti su visais tais lietuviais, kuriems brangi laisva, nepriklausoma Lietuva, valdoma tautiškai nusistačiusių žmonių." Šitas Amerikos lietuvių puikus pasiryžimas yra didelė moralinė ir materialinė pagelba Lietuvai. Ir tai ne teoretiška, o praktiška.

Pereitų (1926) metų Amerikos Lietuvių Seime buvo priimta visa eilė gražiausių sumanymų ir rezoliucijų, kurias paskaičiusiam lieko kuoširdingiausia pasidžiaugti. Paskui gal teks mums dar prie to grįžti. O šiuo tarpu tenka priminti, kad tie sumanymai jau pradedami realizuoti, pradėta derybos del Amerikos lietuvių indėlių Amerikos bankuose perkėlimo i Lietuvos bankas.

Baigiant šias palaidas mintis, negalima nepaminėti, kad Amerikos lietuviai, veik visi, nori dirbti realų tėvynei darba. Lietuvoje reikia kiekvieno Amrikos lietuvio iniciatyvą įvertinti ir gerbti, nes čia daroma viskas musų tautos darbui. Iki šiol mažai atbotos Amerikos lietuvių pastabos Lietuvai. Bet jos yra sveikos musų tautai ir vyriausybė turi pasistengti, kiek tik galima, su jomis susipažinti ir kas negera atitaisyti. Tiktai vadovaujantis abi pusės pagarbos ir meilės jausmais, tėra galima užversti toji besirandanti bedugnė tarp Lietuves ir Amerikos lietuvių, buvusiai vyriausybei valdant.

Pradėsime nuo pradžios ir matysime, kiek Lietuvos "fašistai" turi teisybės.

1) Prie buvusios vyriau- (Griniaus -- Sleževičiaus) kaip tik Amerikos lietuvių santykiai pagerėjo ir jau baigė tvarkytis. Amerikos lietuvių santykius pagadino kademų viešpatavimas ir jų duoti mums netikę atstovai (atžagareiviai).

2) Amerikoje, lietuvių tarpe yra 90% tikrų tautininkų-sandariečių, arba jiem prijaučiančių, o kitas likusis nuošimtis — klerikalai, kurie Lietuvai nieko nedavė (jie tik iškepė keletą "daktarų", kurie tik drumščia Lietuvos gyvėnimą ir kurie turi įsigiję nemažą dvarų ir kitos Lietuvos Respublikos nuosavybės).

3) Ne visi Amerikos lietuvių laikraščiai "pasipiktino" buvusios vyriausybės darbais; pasipiktino tik klerikališki ir tie, kurie eina patys nežinodami kur. "Vienybė" nėra kairiųjų spauda, bet "liberalų" ("Vienybė" "Lietuvio" Nr. 3 yra jau sulyginta su "Darbininku"). Kad ji pagelbėjo nuversti buv. vyriausybę, dėdama visokius pliauškalus, tai tas tiesa.

4) Del Rabinavičiaus, tai tiesa, mes nesidžiaugėme, bet ir perdaug nerašėme prieš, nes gerai žinojome, kad tie daugiausia šiaušės, kurie norėjo Rabinavičiaus vietos.

5) Buv. vyriausybė "katalikystę ir tautystę" iš mokyklų nevedė lauk, tai tik prasimanymas tų, kurie norėjo ministerių vietų ir prezidento sosto. Mes gerai įsitėminome skaitydami buv. ministerio Cepinskio atsakymą del jam užmetamų priekaištu iš jo kalbos pasakytos Šiauliuose. Jis pasakė, kad mokykla turi buti mokslo ir auklėjimo įstaiga, o ne politikavimo. Del lenkišku mokyklu steigimo pasakė, kad teisingai šalį valdant ir prie Vilniaus klausimo išrišimo prieinant, reikia duoti mažumoms mokyklu iei jie jų prašo; bet kad lenkystė nesiplatintu, tai turi musų agitatoriai dirbti aplankydami tas vietas, kur lenkai apgyvenę ir jiem lietuvybę įskiepyti. Bet vardan tiesos ir lietuvybės labo, kad lenkus mokyti lietuviškumo, tai smurtininkai, kurie per visus šešis mėnesius šalyje ramybę ardė ir "putėus" darė laike prezidentō Griniaus 60 m. sukaktuvių, panaudoje dalis kariuomenės, užsisėdo ant "sostų", kurių jie taip troško. Katalikystė ir tautystė — tai "sostas".

6) Pereitas Amerikos Lietuvių Seimas kaip tiktai ir buvo tų žmonių susauktas, kurie iš širdies ir visos sielos rėmė Griniaus-Slež. valdžią. Čia pongai "fašistai" nepataikėte!

7) Ir taip, kaip Lietuvos tautininkai-fašistai užbaigė savo straipsnį tik tuo pačiu tonu ir noru, kuriuo atsiliepė dažnai valstiečiai liaudininkai į mes, tik tada išgirsime jų gerus norus, kada jie atitaisys sulaužytą konstituciją (gr. 16-17) isteigs žmonių išrinktą valdžią, nubaus prasižengusius Stulginskio ministerius ir kitus valdininkus. Mes tik remsime tikrąją demokratiją.

Tas pats fašistu organas Nr. 3 str. "Iš Amerikos lietuvių kulturinių darbų' padarė keletą bruožų, butent, apie Tėvų Marionų įsteigtą bernaičiu kolegiją, apie Vanagaičio Čikagoje įsteigtą operą, apie Babrio prie Šaliapino veikimą ir galop ištraukos iš "Vienybės" ir šv. Juozapo org. "Darbininko" apie Čepinskio ir Poželos politiką.

Puikus sugretinimas!

Lietuvoje "ramu"!

Kauniškiai: "Rytas", "Lietuvis", "Tautos Valia" ir kiti fašistų šlamštai pilnių-pilniausia prikimšti šmeižimu valst. liaudininkų (apie soc. dem. nieko nerašo, rodos, kad jų valdžioje ir nebuvo). Bet valst. liaud. spauda: "Liet. Ukininkas" ir "Lietuvos Žinios" nieko negali pasakyti nei apie fašistą-tautininką, nei apie blogą valdininką, nei prasižengusį karį, nei apie vieną iškeptą 'daktarą". Valst. liaud. burnos karo cenzuros uždarytos, teisybė užsmaugta, o melas fašistams atviras. Tautininkų spauda pasidarė aršesnė negu krikdemų prieš pereitųjų metų Seimo rinkimus. Matyt kad iš tokios tautininkų pamazgų burnos paleistos prieš valst. liaudininkus pastariemsiems neleidžiant pasiaiškinti ir atsispirti jog Lietuvoje ne ramu ir kaip tik karo stovis ir areštai, žudynės užlaiko dar smurtininkų valdžią. Matyt, kad liaudis nerami ir perversmu neužganėdinta

Smurtininkų darbai

"Lietuvis" nr. 3 rašo, kad tikrai Voldemaras pais valstybės konstituciją ir "tuo reikalu kalba su visomis partijomis, pradedant dešiniom ir baigiant kairiom". Bet čia tik del žmonių akių pasakyta "su kairiom", Voldemaras su Smetona atneš "iškeptą" konstituciją į Seimą ir pasakys, jog priimta. Taip lyginai, kaip Plechavičius atnešė jau gatavas rezoliucijas atsistatydinimus suareštuotai buv. valdžiai: "pasirašyk, o jei ne — sušaudysiu"! Taip kaip savu laiku, Panevėžy, buvo sušaudytas daktaras Valiūkas, kuri įtarė komunistu, bet tikrai jis juom nebuvo.

Taipgi Voldemaras pašalins iš New Yorko Rabinavičių, bet ką jis mums prisiųs, tai dar nesako. Gal taip bus, kaip ir su Klaipėdos gubernatorium: Žalkauskas atsistatydino, bet smurtininkai atsakomingo ir tinkamo asmens į Klaipėdą negavo ir turėjo Žalkauskas pasilikti kadir ir ne prie savų viršunių, bet jam Tėvynė-Lietuva rupi ir turi su smurtininkais dirbti. Taipgi paskelbta buvo, kad į Washingtoną, i Bizauško vietą, paskirtas Norus-Naruševičius. Naruševičius Ukininkų part. narys ir be abejo važiuos

Tautosaka.

(Tąsa iš pereito numer.).

32) Jeigu apie namus kryksčia šarka — bus svečių.

33) Jeigu karvė krato kojas — bus šalčio.

34) Jeigu katė su nagais ką nors drasko — bus vėjo, jeigu žolę ėda — bus lietaus.

35) Jeigu katė lenda po pečium — bus šalčio.

36) Jeigu katė žiuri per langą, bus biaurus oras.

37) Jeigu žiemą miške pelėda rėkia — prieš darganą.

38) Jeigu varnas krankdamas lekia į pietus —bus gražus oras, jeigu į rytus — bus lietaus, atodrėkio.

39) Kad viščiukų, ančiukų ir kitų mažų paukštelių neneštų varnos, reikia paukščius perėti apleisti niekam nematant, vakare, visiems sumigus.

40) Pavasarį, artojui grįžtant iš lauko pirma kartą grįžtant arus, reikia kur nors pasislėpus, aplieti jį su vandeniu, tam, kad kumelės butų pieningos.

Be to, reikia aplieti ir piemenis, jiems pavasarį, pirma kartą, pargenant gyvulius iš ganyklos, kad butų karvės pieningesnės.

41) Kad varnos nelestų pasėtu grudų, reikia paimti šniurą, ant kurio pirmiaus buvo pakabinta mėsa rukyti, pririšti ji prie akėčiu ir taip akėti iki buš viskas atsėta.

42) Budama moteris neščia, negali žiurėti per plyšius, nes kudykis buva žvairas.

43) Budama moteris neščia, negali landyti pro įvaires virves, nes vaisiui bunant iščiuje, užsinerie virkštelė ja mant kaklo ir kudikis gali gimti negyvas.

44) Neščiai moteriai prašant ką nors valgoma reikia visuomet duoti, o jei neduodi, tai reikia paleist ką nors pakuliniui, nes jei gu neduodi, tai užpuola pelė, t. y. viską kapoja.

45) Kad pelės nekapotu javų, reikia, vežant iš ko pirmą javų vežimą, parvežti su juo iš to paties lauko akmenį ir ta akmenį pirmiausia įmesti į šalinę.

46) Jeigu avis nemyli savo eriukų — reikia paėmus katę mesti jai ant galvos, tuomet avis mylės.

47) Karvei apsivaisiavus jos nuovalus reikia įmesti į kudrą, tai ji duos daug pieno.

48) Kad žvirbliai nelestų prinokusių kviečių, miežių ir kitų javų, reikia baigiant sėti, berti kelias javų saujas į užpakalį, tariant žodžius: "žvirbliams ant dalies".

49) "Vištakį" arba nematymą saulei nusileidus, žmogus gauna, jeigu prausiasi vandeniu iš indo, iš kurio vištos gėrė. "Vištakį" galima išsigydyt, prausiant veida vandeniu po vištų laktomis, saulei tekant ir leidziantis.

Be to galima išsigydyti, rukinan akis jaučio kepenomis.

50) Jeigu žmogus turėdamas niežu (susnas) apsiveda, tai jis ju išsigydyti daugiau negali.

J. Bakanas.

ŽMONIJOS ISTORIJA

620 PUSLAPIŲ DIDUMO, TVIRTAIS AUDIMO VIRŠELIAIS, $2.25, SU PRISIUNTIMU

Visi, kas iki Gruodžio 31 dienos pareikalaus šios knygos ir prisiųs $2.25 gaus ją tuojau.

Nors šis pasiulymas duodamas iki galo šių metų, bet neteskit ilgai su savo pareikalavimu, nes knygos gali tuoj išsibaigti, kadangi greitesni pirmiau jas išrinks, ypač už šia žema kaina — $2. 25. Paskelbus "Darvoje" šita musu pasiulyma, su kiekviena diena užsakymai plaukia. Yra išpausdinta keli šimtai "ŽMONIJOS ISTORIJOS" daugiau negu reikia prenumeratoriams išdalinti, bet netikim kad ilgai ju tesės

"ŽMONIJOS ISTORIJA" yra populiariška ir yra tai ižanga į visuotina istorija, paaiškinanti suprasti jei toliau istoriją studijuoji. Tai yra darbininkui rašyta istorija, kuris neturi daug laiko studijuoti žmoniu ta knyga gautu, šis "Didelius plačius knygu tomus.

"Dirva" pasišventė išleidimui tokio svarbaus veikalo — darbo žmogui istorijos — ir pasišvenčia toliau, norėdama kad kuodaugiausia vos" Jubilėjaus metas duoda progą visims gauti tai ko niekad daugiau už tokius pinigus negaus. Nelaukit ilgiau!

6820 Superior Ave.

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams — $2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BAČIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso ir gyvenimo vietos Telefonas S. B. 0441

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvelrt 5896
Bufo: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometrista
Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston 4768
DR. BALABAN
GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS
Chirurgas ir prie gimdymo,
351 DORCHESTER STREET
So. Boston, arti Andrew Sq.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Vietos žinios.

Lietuvos Nepriklausomybės Paminėjimas.

Pereitą nedėldienį So. Bostone įvyko Lietuvos Nepriklausomybės Devynerių metų sukaktuvės, bet iš priežasties didelės sniego audros pasekmės nebuvo tokios, kokios turėjo buti. Žmonių susirinko kiek daugiau dviejų šimtų. Kalbėtojai, iš eilės, pp. Alvas, J. G. Geguzis ir Radys, pasakė labai puikias ir interesingas prakalbas. Koncertinė dalis neįvyko, kaip buvo žadėta skelbiamose, nes deliai audros, vytuviečiai muzikantai negalėjo visi suvažiuoti. Mat dangelis ju gyvena Bostono apielinkėje. Abelnai, dvasiniu atžvilgiu, tai buvo iškilmingas ir pavykęs mitingas. Aukų surinkta padengimui svetainės lėšų rodos 16 dolerių.

Beje dvi mažos mergaitės, Malvyna ir Marcelė, porą sykiu pagrajino gražiai smuika ir pianu.

Girdėjau, kad bus greit rengiamas kitas panašus šiam parengimas, kad davus progą negalėjusiems dabar dalyvauti, išgirsti svarbius pranešimus gerb. Lit. Seimo atstovo p. Radžio, kuris tik ką atvyko Amerikon.

Pagirtinas dalykas šiame apvaikščiojime buvo ir tas, kad publika, paraginus p. Ivui, sustojo ir nulenkė galvas minutą tylėdami išreiškė pagarbą deliai mirties Dr. Basanavičiaus.

Kaslink prakalbų turinio, tai visiems kalbėtojams pavyko vaizdžiai ir nuosekliai išaiškinti žmonėms svarbiausius, Lietuvos Nepriklausomybę, jos istoriją ir dabartinius smurto įvykius liečiančius dalykus. P-nas Gegužis, matomai buvo gerai prisirengęs prie savo prakalbos. Jis gana ilgai kalbėjo, bet žmonės atydžiai klausėsi. Pradėjo su Kudirkos žodžiais, kad — jeigu audra išverčia musų namo stulpą vieną, tai nereikia bijoti, bet reikia statyti kitą stulpą tą pačią dieną. Toliau istoriškais faktais nušvietė Lietuvos padėtį iš vargus nuo pat žilos senovės iki šių dienų. Kuomet kalbėjo apie smurtą ir smeteninius niekšus, tai atsakančiai kailį išplakė klerikališkiems politikieriam, už ką gavo didelį pritarimą publikoj grausmingais aplodismentais.

Po Gegužio prakalbos ir rinkimo aukų kalbėjo visų labai laukiamas svečias iš Lietuvos, p. Radys, Lietuv. Seimo narys, Valst. Liaud. atstovas. Jis oratorišku gabumu, nuoseklia kalba, papasakojo daug įdomių o kartu ir liudnų dalykų, saryšyje su dabartiniu perversmu Lietuvoje. Abelnai patvirtino viską tą ką "Sandara" rašė prieš smetoninius smurtininkus ir dar pridėjo, kad ne viskas yra šiandien visuomenei žinoma, kokias dideles niekšystes klerikalai yra papildę. Žadėjo ateityje dar daugiau pranešti apie tai, kas prisieina šiandien pažangiems Lietuvos piliečiams ir jų spaudai perkentėti.

Pirmininkavo p. Palaima. Mitingą, kaip žinoma, surengė Sandariečiai ir socialistai, bendrai. R

Aukos.

Surinktos Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime, vasario 20 d. So. Bostone. Aukavo sekančiai:

Po $1.00: Ivas, J. G. Gegužis, M. Bratienienė, A. Jankauskas, K. Sungaila. Smulkių aukų surinkta $11.63, viso $16.63. Aukavusiems tariame širdingą ačių. Rengėjai

Valstiečių Liaudininkų Atstovas Bostone.

Vasario 17 d. Bostonan pribuvo Valstiečių Liaudininku atstovas, Lietuvos Seimo narys p. N. Radys. Sandariečiai turėjo progos su juom ypatiškai pasikalėčti ir suzinoti apie padėtį Lietuvoje. Pasikalėjime p. Radys daug įdomių dalykų papasakojo. Perversmo įvykiai ir dabartinė visa eiga Lietuvoje pilnai supuola su mušviestomis žiniomis "Sandaroje".

Sandaros Centro Valdyba daro prisirengimus surengti p. Radžiui maršrutą po lietuvių kolonijas Amerikoje, kad visi Amerikos lietuviai turėtų progą gyvu žodžiu išgirsti kaip perversmas įvyko, kodel įvyko, kas už jo slepiasi ir koki ateitis Lietuvą laukia. Tai nepaprastai svarbus klausimas ir žingeidu visiems išgirsti. Tėmykite vėlesnius "Sandaroje" pranešimus apie maršrutą ir išgirskite jį kalbant.

Ukėsų Kliubo Fėrai

Šiemet Liet. Ukėsų Kliubo fėrai, kurie prasidėjo Vasario 10 ir baigėsi 19 d. buvo labai pasekmingi. Kiekvieną vakarą buvo duodama programas viršutinėje svetainėje: buvo ir šokiai, ir choras dainavo; taipgi net du kartu grajino mandalinų orkestra "Viturys". Tas pritraukdavo dikčiai žmonių į fėrus. Žinoma, čia matėsi kiek tai stropus darbštumas ir sistema, sulig kurios viskas ėjo tinkamai ir todel fėrai buvo pasekmingi. Niekas turbut negalės užginčyti, už didžiumoje kreditas priklauso p. Antanu Pasteliui, po kurio supervizija visas fėrų biznis ir programas buvo vedamas.

Beje, Kliubas nutarė kad tikros fėrų pabaigtuvės įvyktų pirmą subatą po Velykų. Mat daug gerų ir brangių daiktų atlikę tad norima juos išduoti bi žniškiu budu ir su tam tikra programa. Meldžiam visus įsitėmyt tatai!

Smulkesnės fėrų atskaitos, be abejonės, bus patalpintos laikraštyj vėliaus, o dabar reikia priminti, kad didelio kredito užsitarnavo už darbštumą fėruose vietinė Sandaros Moterų 78 kp., kuri net prizą laimėjo, kaipo daugiausia Kliubui pelno padarius draugija. Viso labo Sandarietės padarė net $377.25 arba $121.15 daugiau, negu bile kuri kita fėruose dalyvavusi draugija. Užtai S. M. 78 kp. gaus uždyką svetainę vienam parengimui, kaipo padėką bei prizą už gausingą pasidarbavimą del L. U. Kliubo. Čia taip jau, kreditas rodos priklauso labiausiai poniom **Palubeckienei ir Sugailienei,** kuriodvi daug triuso padėjo ir nemažai pavargo per savaitę laiko bedirbdamos su didžiausiu pasišventimu iškėlimui savo kuopos vardo ir L. U. Kliubo medžiaginei naudai. R

Nesutelpa Kaliniai

Mass. valstijos kalėjime Charlestown randasi net 915 kalinių, kuriuos neturi vietos tame kalėjime sutalpinti. Kai kuriems lovos pastatytos korydoruose, nes ciekuose vietos nėra.

GABIJOS KONCERTAS!

Nedėlioje, Vasario-February 27, 1927

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

KAMPAS E IR SILVER ST. SO. BOSTON, MASS.

Pradžia lygiai 7:30 v. vak.

Šis žemiaus telpantis programas bus išpildytas per Gabijos Choras ir solistus, gelbstint specialei orchestrai.

DALIS PIRMA

1) ORCHESTRA.
Irene Circle Overtura — Greenwald
2) GABIJOS CHORAS.
a) Vėjužėlis — A. Vanagaitis
b) Ara — M. Petrauskas
c) Besustanti Aušrele — St. Šimkus
3) JONAS NAUBURIS
a) Visur Tylu — Gradis
b) Neužmirsk — G. N.
4) E. VENIUTĖ, piano
Dainojaus Vilnys — I. Ivanovici
5) Zuzana Neviackienė, Tariau Sudiev — Oenzas
6) GABIJOS VYRŲ CHORAS
a) Žadėjo Lankoj — M. Petrauskas
b) Tu Girele — Gallat-Kelpša
c) Leiskit į Tėvynę — A. Vanagaitis
Pertrauka 10 minučių

ANTRA DALIS
7) GABIJOS MERGINŲ CHORAS
Dainos iš op. "Il Travatore" — G. Verdi.
Solistės: E. Černiauskaitė ir O. Duvelienė).
b) Plaut Dunajec — Žemaitis
c) Vai Kalle, Zalė — Žemaitis
8) ROZE ČERNIAUSKAITĖ — Pasirenkant
9) ALENA POLIUTĖ
Valse (in E. Minor) — Durand
10) GABIJOS VYRŲ CHORAS
a) Voica — Ed. Bramberg
b) Gaudžia Trinitai — M. Petrauskas
c) Gelžinis Vilko Maršas — St. Šimkus
11) R. ČERNIAUSKAITĖ ir Z. NEVIACKIENĖ — Duetas pasirenkant.
12) GABIJOS CHORAS
a) Vilnius Lietuvaitė — M. Petrauskas
b) Neverkit pas kupa — M. Petrauskas
(4 Nauburis, solistas)
c) Užtraukim Naują Giesmę Broliai — Naujalis

Visus kviečia atsilankyti GABIJA.

Gabijos Koncertas Artinasi.

Ateinančioj nedėlioje, vasario 27 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje, kampas E ir Silver sts., So. Bostone įvyks nepaprastai puikus Gabijos koncertas. Dainuos Gabijos Choras, Vyrų choras, Merginų choras ir pavieniai artistai. Dainos bus naujos ir dar niekam negirdėtos. Koncertas bus tokis, kokį retai kada pasitaiko išgirsti. Gabijos valdas p. J. Dirvelis deda visas pastangas, kad su šiuomi koncertu šauniai pasirodyti ir pasirodys. Visi vietos ir apielinkės lietuviai nepraleiskite progos ir ateikite išgirsti.

Vos Nužtroško Gazu.

Malvyna Jakavonienė ir jos du vaikai vos išgelbėjo nuo užtroškimo gazu. Ji gyvena ant Dresser st., So. Bostone. Kada gazas pralėjo veržtis ir vaikas pralėjo dusti ir rėkti. Motina išgirdus vaiko riksmą pabuvo ir pajuto gazo smarvę ir ėmė šauktis pagelbos. Laikraščius parduodinėjantis vaikas, kuris buvo ant gatvės, tuoj įėjo stubon, atidarinėjo langus ir pašaukė policiją. Policijai pribuvus visi prirūkę gazu gyvi nuvežti nuo to ligoninėn.

Ėrė Karo Laukdamas

John Adams Herr, 69 metų senukas, ant Center gatvės belaukdamas gatvekario krito ir numirė. Jo mirtis yra naturalė.

Didelė Nuostolė

Laikraščiai praneša, kad pereitą nedėldienį siautusi sniego audra Naujojoj Anglijoj padaryta daug nuostolių. Daug namų sugadyta ir 8 žmonės žuvo. Toki audra yra buvusi 20 metų atgal.

Koncertas nejvyko.

Choro Repertuaro koncertas, kuris buvo rengiamas vasario 20 d. vakare del blogos oro neįvyko. Gaila, kad taip pasitaikė, nes buvo sukviestos puikios artistiškos spėkos ir programas butų buvęs puikus.

PAJIEŠKOJIMAI

Šimtai gražių merginų ir jaunų našlių ieško apsivedimui vyrų; taipgi daug turtingų vyrų ieško merginų tuo pačiu tikslu. Kas žingeidauja klauskit daugiau informacijų, prisiųsdami 2c. štampa. "Rimbas" 1 Bateman pl. So. Boston, Mass.

Pondzi vėl kalėjime

Charles Pondzi, kuris dabar buvo Houstono mieste, Texas valstijos kalėjime, pereitą savaitę buvo parveztas Bostonan ir pasodintas kalėjiman nuo 7 iki 9 metų.

Sugriuvo Namas.

Ant Boylston ir Jersey gatvių įgriuvo namo stogas. Name dirbanti 20 darbininkų spėjo laimingai išbėgti gyvi ir nesužeisti.

PARSIDUODA

Parsiduoda forničius ir Reo Sedan 1925 metų automobilius. Kurie nusipirks forničių jei norės galės gyventi kambariuose. Del platesnių informacijų kreipkitė pas **Jeva Bolienė,** 69 Neponsit Ave., Dorchester, Mass. Tel. Talbot 8619

PUIKIAUSIAS PRIJUOSČIŲ

BALIUS!

RENGIA LIET. MOT. APŠVIETOS PAŠALPINĖ DRAUGIJA

UŽGAVĖNIŲ VAKARE

Panedėly, Kovo 1 dieną 1927 m.

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

KAMPAS E IR SILVER ST. SO. BOSTON, MASS.

Pradžia 7:00 val. vakare

Tai bus linksmiausias balius. Grajis Žvingilo Orchestra. Kurios moterys ar merginos turės gražiausias prijuostes (kvartukus), tos gaus dovanas. Yra paskirtos net trys puikios dovanos. Taipgi bus skanių valgių ir gėrimų iki valiai.

Kviečiame visus ateiti ir linksmai užsigavėti.

Įžanga vyrams 50c. Moterims 35c.

Visus užkviečia Rengėjos.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą. Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo $20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.

Ofiso ir gyvenimo antrašas:

826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS

Tel. S. B. 4186

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite geriausių vaistų ir užemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydukles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenės jusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valiaus, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučedysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pasaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dėkai.

D. CABITT

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

VELTUI! VELTUI!
Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės bonkutės BAMBINO. Mes norime, kad jųs išbandytumet jį!
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Geriausis Kudikiams

Kuomet kudikis verkia ir skausmo kankinamas spardosi savo mažomis kojomis—pamėginkite

BAMBINO
BABY'S BEST FRIEND
TRADE MARK

Nuo užkietėjimo vidurių, dieglio ir mėšlungio viduriuose ir skilvyje negali buti nieko geresnio ir pagelbingesnio.

35c. vaistinėse.

REAL ESTATE

CITY POINT. — 2 šeimynų, 5-6 kambarių, kampinis namas, vieta del garadžio. Prekė $5,000. Įnešti $500.

PALEI DORCHESTER ST. — 2 šeimynų, 10 kamb. namas, šilumos, maudynės, anglių-gazo pečiai. Prekė $8,700. Įnešt $500. Lengvos išlygos.

CITY POINT — 2 šeimynų, 5-6 kambarių namas, geriausioje padėtyje, visi improvmentai, elektra ir šilumos, vieta del garadžio. Įnešt $2,000.

FRANK W. RYEN,
761 Broadway So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0511

ATIDUODA UŽ PRIEŠ KARĖS LAIKO PREKĘ $11,300

už puikų 3 šeimynų 12 metų senumo namą su visomis vigadomis, skirium šildomais pečiais, piazais iš priešakio ir užpakalio; gražioj ir parankioj apielinkėje. Matykit mane kuogreičiausiai.

B. B. STEFAN
366 W. Broadway So. Boston, Mass

PARSIDUODA

Parsiduoda 1 šeimynos 7 kambarių namas, su najausios mados įtaisymais, šiluma ir elektros šviesomis, kaina $4,000. Randasi ant 3rd St. So. Bostone. Atsišaukite pas (5-6)
ROLAND WISE,
48 W. Third st., So. Boston, Mass.
Tel. S. Boston 2317-J

REIKALAUJA BIZNIO

Toniko, restorano, grocernės, laudry, ar bile kokio didesnio biznio turio savininkas sutiktų mainyti ant dviejų namų po 6 šeimynas su visomis vigadomis, rendos nešą $440 per mėnesį. Kreipkitės prie
ANTHONY IVAS
110 Tremont Street, Room 508
Boston, Mass.

ANT MAINO

Puikus namas, 3-ju šeimynų po 5 kambarius su visais naujausiais taisais, prieš ir užpakaly piazais; viem automobiliam garadžius, daug žemės, gražioj vietoj Dorchestery. Turi buti greitai parduotas ir savininkas prisiims jusų seną namą South Bostone mainais.

LITHUANIAN AGENCY
545 E. Broadway, So. Boston, Mass.

NAMŲ STATĖJAI

Budavojame namus, senus taisome pijazus ir naujus stogus dedame cementinius iš lauko ir vidaus, muriuojame fundamentus, darome abelna visokį darbą del namų už prienamą kainą.

M. BILEŠKEVIČE & CO.
94 Armandine St. Dorchester, Mass.

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS ir INŽINIERIUS

Budavoju namus pagal užsakymą, padaryu visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, daryu viską piešiu, greitai ir graziai. Bile reikalui ateikit pas mane, patarimai užduoka 395 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. So. Boston 2540

D.A.ZALETSKAS

Graborius ir Balsamuotojas
Ofisas:
983 CAMBRIDGE ST.
Tel. Univ. 8831—R.
Univ. 8831—W
Gyvenimo antrašas:
Tel. Univ. 0378.
448 CAMBRIDGE ST.

PARDUODAME VILNAS

Del Matrasų ir Kaldrų

PAUL O'SULLIVAN, Inc.
192 Summer St.,
Boston, Mass.

ALLEN HOWE

DENTISTAS
Kambarys 17. Tel. connection
409 BROADWAY
South Boston

BARGENAS

3 šeimynu 15 kambarių namas, su visais naujos mados įtaisymais, priešais ir užpakaly piazai, gražioje ir parankioje vietoje, morgičiai ant lengvu išlygu. Prekė $11,500.
V. P. YANKUS,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Ant antrų lubų S. B. 2027

NAUDOK PROGĄ!

4 AKERIŲ ŪKĖ

Visai arti Bostono, 5 kambarių naujas namas, veliausios mados įtaisymais. Kiti visi budinkai stiprus, su reikalingais įrankiais del ūkės. Grazus sodas ir vieta. Teri buti parduota greitai. Kaina $6500. Įnešti $1500. Matykite:
B. KONTRIMAS
545 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0605 arba 2483-W

PINIGŲ PASKOLA

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemiausį nuošimtį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages
P. J. KAY,
Room 508
110 Tremont St. Boston, Mass

VINCAS R. GALUBICKAS
KARPENTERIS

Taisome ir pentiannme namus peiperiuojame kambarius, dirbame visokiu darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27)
72 DOWNER AVE.
DORHESTER, MASS.
Tel. Columbia 5297

Tel. So. Boston 2795-R
NEW ENGLAND CLEANSING & DYLING CO.
450 Broadway So. Boston, Mass.
Drapanas palms ir atveš dykai
Pašaukite per telefoną

K. ŠIPLAUSKO
APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gydunlių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Namų telefonas Univ. 1463-J.
A. O. SALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name, (2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. So. Boston 3509

Trynimas Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur skauda!

Trynk, trynk, trynk iki oda įkais ir pasilarys raudona ir pajusite tą malonę šiluma to seno patikrinto šeimyninio linimento:

PAIN-EXPELLER
Inc. J. V. Pat. Biro

Jis buvo ir yra naudojamas palengvinimui reumatiškų skausmų; sunaikinimui apsireiškusių peršalimų ir nuramininmui ir sustiprinimui pailsusių skaudamų raumenų.

35c.—vaistinėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ

463 WEST BROADWAY — ARTI DORCHESTER ST.
SO. BOSTON, MASS. — Tel. So. Boston 4599.